

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**

**YASAMA DÖNEMİ**

24

**YASAMA YILI**

3

**MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU**

**TUTANAK DERGİSİ**

*1 Temmuz 2013 Pazartesi*

# MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU

## GÖRÜŞME TUTANAKLARI

1 Temmuz 2013 Pazartesi

---0---

### K O N U

#### Sayfa

**Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/795)**

1:35

### İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
<b>BİRİNCİ OTURUM</b>	<b>1:35</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas) 1:3, 7, 10:12, 12
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar) 3:4, 12
Turhan TAYAN	(Bursa) 4:5, 12
Mustafa MOROĞLU	(İzmir) 6:8, 12:13
Ali ŞAHİN	(Gaziantep) 7
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU	(Bitlis) 8:9, 10, 12
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul) 9:10
<b>Önerge</b>	<b>13</b>
<b>Gerekçe</b>	<b>13</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas) 13
<b>Madde 1</b>	<b>13</b>
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU	(Bitlis) 13:14
<b>Madde 2, 3</b>	<b>14</b>
<b>Madde 4</b>	<b>14:15</b>
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar) 15, 16, 17
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU	(Bitlis) 15:16, 16
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas) 16, 17:18
Mustafa MOROĞLU	(İzmir) 16, 18
Osman KAHVECİ	(Karabük) 16:17
Ali ŞAHİN	(Gaziantep) 17
Ömer Faruk ÖZ	(Malatya) 17
<b>Madde 5, 6</b>	<b>18</b>
<b>Madde 7</b>	<b>18:19</b>
<b>Madde 8, 9</b>	<b>19</b>
<b>Önerge</b>	<b>19:20</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas) 20
<b>Gerekçe</b>	<b>20</b>

<b>Madde 10, 11</b>		<b>20</b>
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar)	20:21
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	20:21
<b>Madde 12, 13, 14, 15</b>		<b>21</b>
Arif BULUT	(Antalya)	21, 22
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	21:22, 22
Edip Semih YALÇIN	(Gaziantep)	22
Mustafa MOROĞLU	(İzmir)	22:23
<b>Madde 16</b>		<b>23</b>
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar)	23:24, 25, 26, 27
Mustafa MOROĞLU	(İzmir)	24:25, 26
Edip Semih YALÇIN	(Gaziantep)	25, 27
Arif BULUT	(Antalya)	25
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	25:26, 27
Ali ŞAHİN	(Gaziantep)	26
<b>Madde 17</b>		<b>27</b>
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar)	27
<b>Madde 18, 19</b>		<b>27</b>
<b>Madde 20</b>		<b>27:28</b>
<b>Önerge</b>		<b>28</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	28
<b>Gerekçe</b>		<b>28</b>
<b>Madde 21, 22</b>		<b>28</b>
<b>Önerge</b>		<b>29</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	29
<b>Gerekçe</b>		<b>29</b>
<b>Madde 23, 24</b>		<b>29</b>
<b>Madde 25</b>		<b>30</b>
Mustafa MOROĞLU	(İzmir)	30:31
Halil ÖZCAN	(Şanlıurfa)	30
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar)	30:31
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	30:31
<b>Madde 26</b>		<b>31</b>
<b>Önerge</b>		<b>31</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	31
<b>Gerekçe</b>		<b>32</b>
<b>Önerge</b>		<b>32</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	32
<b>Gerekçe</b>		<b>32</b>
Madde 27		32
Madde 28		32:33
<b>Madde 29, 30, 31, 32, 33</b>		<b>33</b>
<b>Önerge</b>		<b>33:34</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	34
<b>Gerekçe</b>		<b>34</b>
<b>Önerge</b>		<b>34</b>
<b>Madde 34</b>		<b>34</b>
<b>Madde 35</b>		<b>35</b>
İsmet YILMAZ (Milli Savunma Bakanı)	(Sivas)	35
Mustafa MOROĞLU	(İzmir)	35

**Açılma Saati: 16.01**  
**Kapanma Saati: 18.32**

1 Temmuz 2013 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.01

BAŞKAN: Oğuz Kağan KÖKSAL (Kırıkkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Şirin ÜNAL (İstanbul)

SÖZCÜ: Dilek YÜKSEL (Tokat)

KÂTİP: Mustafa AKIŞ (Konya)

0

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, önce Komisyonumuza hoş geldiniz diyorum. Sayın Bakanımıza, basın mensuplarımıza ve tabii ki, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza da hoş geldiniz diyorum.

Bugün Millî Savunma Bakanlığımızın bir kanun tasarısını görüşmek üzere buradayız.

Komisyonumuzun 24'üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılı 11'inci toplantısını açıyorum.

Bugünkü gündemimizde olan Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/795) esas numarasıyla cuma günü Komisyonumuza ulaştı. Bugün de Komisyon toplantımızı gerçekleştireceğiz ve bu kanun tasarısını olgunlaştırmak üzere arkadaşlarımız burada.

Tabii, kanun tasarısı, genelde, özellikle sözleşmeli er ve erbaşlarda zaman zaman ortaya çıkan sıkıntılara çözüm amacıyla hazırlanmış bir kanun tasarısı. Bir taraftan onunla ilgili düzenlemeler, bir taraftan gene, başka kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ki 18 civarında kanunda da burada tasarıda değişiklik öngörüldüğünü görüyoruz. Bununla ilgili kanunun genel görüşmesine başlamadan önce bir açıklama yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim. Tabii, başta da söylediğim gibi, önemli noktalarından biri Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu. Diğer taraftan Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 2, 35 ve 42'nci maddeleriyle ilgili değişiklik, bir de gene teknik olarak Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve diğer kurumlarda yapılan değişiklikler.

Şimdi, detayı hakkında bilgi vermek üzere Millî Savunma Bakanımız Sayın İsmet Yılmaz'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun çok saygıdeğer üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir kısım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hazırlanan Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı toplam 18 kanunda değişiklik öngörmektedir.

6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu'nda yapılan değişikliklerle terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erlerin sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılabilmesi, terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan veya kaybolan sözleşmeli erbaş ve er ailelerine özlük haklarının ödenebilmesi, sözleşmeli erbaş ve erlerin terörle mücadele dışındaki diğer kritik birlik ve görevlere de atanabilmeleri, en az yedi yıl görev yapan sözleşmeli erbaş ve erlerin ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş memur kadrolarına atanabilmelerine imkân tanınması amaçlanmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli milletvekilleri; tasarıyla getirilen bir diğer değişiklik ise askerlik hizmeti sırasında çeşitli nedenlerle hayatını kaybedenlerin ailelerine ve yine askerlik hizmeti sırasında sakat kalanlara tazminat verilmesine ilişkindir. Bu çerçevede 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu'nda yapılan düzenlemelerin yasallaşması hâlinde askerlik hizmetini yerine getirirken hayatlarını kaybedenlerin yakınları ile sakatlananlara Sosyal Güvenlik Kurumunca maaş bağlanamaması veya nakdî tazminat ödenememesi şartıyla bir defaya mahsus olmak kaydıyla 400.000 gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktar -bu yaklaşık 29.534 TL'ye karşılık gelmektedir- bir tazminat ödenebilecektir.

Yine, 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile fevkalade özürlü olan erbaş ve erlere otuz günlük yasal izin dışında veya acemi eğitimi sırasında verilecek mazeret izninin tugay komutanları yerine alay komutanlarıncı verilebilmesine imkân

tanınmaktadır. Yine, firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülerin askerlik şubesi yazıları yerine adli makamların kararları üzerine kolluk kuvvetlerince aranmasının sağlanması önerilmektedir. Daha önceden, askerler firar ettiğinde askerlik şubeleri doğrudan polisler yazı yazabiliyordu dolayısıyla firar eden kimsenin aranması talep ediliyordu ancak sonradan yapılan yasal düzenlemelerle bir mahkeme kararı olmadan hiçbir vatandaşın polis tarafından aranmayacağı, gözaltına alınamayacağı, yakalanamayacağı keyfiyetinden dolayı da bu mevcut düzenlemeye bir uyum sağlanmaktadır.

Yine, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan veya kaybolan erbaş ve erlerin burada geçen sürelerinin kurulacak bir komisyon tarafından incelenmesini müteakip kusursuz görülmeleri hâlinde veya adli makamlarca bu konuda kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin veya beraatlerine karar verilmesi hâlinde bu geçen süreleri askerlik hizmetinden sayılacaktır.

Yine, 5044 sayılı Askeri Okullar Öğretmenleri Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle subayların yanında başta astsubaylar olmak üzere temayüz etmiş diğer askerî personelin de her kademedeki askerî okullarda öğretmen olarak görevlendirilebilmelerine imkân tanınmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Türk Silahlı Kuvvetleri terörle mücadele faaliyetlerine 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/d maddesi kapsamında kolluk makamlarına destek olacak şekilde katılmaktadır. Bu kapsamda valiler ilde çıkabilecek veya çıkan olayları emrindeki kuvvetlerle önlenmesini mümkün görmedikleri veya önleyemedikleri takdirde en yakın kara, deniz veya hava birlik komutanlığından yardım isteyebilmektedirler. 5442 sayılı Kanun'un 11/d maddesiyle bir bölgede arızı olarak ortaya çıkan toplumsal olaylar için Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının geçici olarak görevlendirilmesi öngörülmektedir. Günümüzde terörle mücadelenin birden çok ilde yürütülmesi ve mücadelenin yürütüldüğü yerlerin coğrafı yapısı dikkate alındığında Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin birden çok ilde meydana gelen ve birbiriyle bağlantılı terör eylemlerinin önlenmesine yönelik kolluğa destek faaliyeti askerlik hizmeti niteliği itibarıyla merkezî planlamayı ve ayrı bir sevk ve idareyi gerektirmektedir. Tasarıyla birden fazla ili içine alan olaylarda, ilgili valilerin istediği üzerine askerî kuvvet tahsis edilmesi durumunda iller veya kuvvetler arasında iş birliği, koordinasyon, kuvvet kaydırması, emir komuta ilişkileri ve gerekli görülen diğer hususların belirlenme yetkisi Bakanlar Kurulu kararına bırakılmıştır. Mevcut kanunda bu, İçişleri Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı arasında yapılacak protokolle belirlenmekteydi, getirilen düzenlemeye Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda yer aldığı şekilde Bakanlar Kurulu kararına bağlanmaktadır. Ayrıca, görevlendirilecek askerî birlik ve personelin bu kapsamdaki faaliyetlerinin askerlik hizmet ve görevlerinden sayılması da öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, Türk siyasi tarihinde demokrasiye uğratan darbelerin dayanağı olarak gösterilen 35'inci madde yeniden düzenlenmiş ve silahlı kuvvetlerin vazifesi "Yurt dışından gelecek silahlı tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askerî gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla yurt dışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmak." şeklinde yeniden düzenlenmektedir. Muhakkak ki diğer kanunlarda silahlı kuvvetlerimize verilen görevlerde de yine silahlı kuvvetlerimiz o kanun hükmü gereği kendisine verilen görevleri de yerine getirecektir. Askerlik ise "harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyeti" olarak yeniden tanımlanmıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yine her türlü siyasi tesir ve düşüncelerin dışında ve üstünde olduğuna dair hüküm değiştirilerek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının siyasi faaliyette bulunamayacağı açık bir şekilde vurgulanmıştır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu'nda yapılan değişiklikle silah altına alınan yükümlülere askerlik şubelerinden sevk tarihi itibarıyla bu tarihi takip eden ay başı arasında da harçlık ödenebilmesine imkân tanınmıştır.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolan subay ve astsubayların ailelerine maaş ödenmekte -tam olarak- ve subay ve astsubayların haklarında yürütülecek soruşturma sonucuna göre terfilerine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Yine, 1612 sayılı Yüksek Askeri Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle, Yüksek Askerî Şûra kararlarının Sayın Cumhurbaşkanının onayıyla tekemmül edeği hüküm altına alınmıştır.

2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nda yapılan değişiklikle terörle mücadele kapsamında operasyon icra edilen meskûn mahaller dışındaki bölgelerde operasyon süresiyle sınırlı olmak üzere Bakanlar Kurulu kararıyla askerî veya özel güvenlik bölgesi ilanına imkân tanınmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nda yapılan değişiklikle, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait ve sivil hava ulaşımına açık havaalanlarının inşaat sınırlama planlarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca, yalnız askerî kullanımda olan havaalanlarının ise Millî Savunma Bakanlığınca yapılmasına imkân tanınmaktadır.

Yine, 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanunu'nda şehit personelin anne ve babasının boşanmış olması hâline madalyasının çocuğun velayeti kimdeyse ona verilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

2955 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanunu'nda yapılan değişiklikle, GATA Komutanının Harp Akademisi mezunu bir korgeneral veya koramiral olması uygulamasına son verilmektedir. GATA Akademi Kurulundan tıp doktoru olmayan Sağlık Astsubay Meslek Yüksek Okulu Komutanı çıkarılmaktadır. Akademik çalışmalara daha fazla zaman ayırabilmesi için GATA dekanı ile baştabinin kadroları da ayrılmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, sözleşmeli erbaş ve erlerin uzman erbaşlığa geçebilmeleri için uzman erbaşlığa geçiş yaş sınırı 25'ten 29 yaşına çıkarılmaktadır. Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmelilerin talep şartı aranmaksızın uzatılabilmesi imkânı da getirilmektedir. Yine, terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulanların ailelerine tam maaş ödenebilmesi imkânı getirilmektedir.

3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu'nda yapılan değişiklikle, terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan veya kaybolan uzman jandarmaların ailelerine de yine tam maaş ödenmesi hükmü getirilmektedir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; gördüğünüz gibi hem astsubaylar hem sözleşmeli subaylar hem uzman jandarmalar hem sözleşmeli er ve erbaşlar hakkında paralel düzenleme yapılmakta. Yine burada da, 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan veya kaybolanların sözleşmelerinin uzatılabilmesi için önceden talep şartı aranıyordu. Şimdi, talep şartı aranmaksızın komutanlıkça resen sözleşme sürelerinin uzatılabilmesi imkânı getirilmektedir.

Yine, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapılan değişiklikle erbaş ve erler ile askerî malzemelerin hava yoluyla taşınması hizmeti faaliyetinin gizlilik de gerektirmesi nedeniyle 4734 sayılı Kanun'dan muaf tutularak doğrudan Türk Hava Yollarından hizmet alınabilmesi şartı getirilmektedir.

Yine, 4857 sayılı İş Kanunu'nda yapılan değişiklikle, askerî iş yeri ile Millî Savunma Bakanlığınca işletilen iş yerlerinde alt işveren müessesesinin uygulanmasına imkân tanınmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, biz Bakanlık olarak, Bakanlar Kurulu olarak getirdiğimiz tasarıda bu değişiklikleri düşünüyoruz. Komisyonunuzun yapacağı katkılar için şimdiden teşekkür ediyor, tekrar Komisyonunuzun takdirlerine saygıyla arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, usul hakkında bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, gelen yasa tasarısı üzerindeki düşüncelerimizi anlatacağız ancak gelen yasa tasarısı içerisinde Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası'nın 35'inci maddesi değişikliğiyle ilgili daha önce Cumhuriyet Halk Partisi grup başkan vekillerinin 29/7/2010 tarihinde, Sayın Hakkı Suha Okay ve Muharrem İnce tarafından 23'üncü Dönemde, yine, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesinde değişiklik yapılmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muharrem İnce'nin 12/9/2011 tarihinde verdikleri ve Millî Savunma Komisyonumuzda (2/64) esas numarasıyla kayıtlı iki yasa teklifimiz vardır. Usule göre, İç Tüzük'ümüze göre bu yasa tekliflerinin birleştirilmesi gerekir. Yani kaygım şu ki Cumhuriyet Halk Partisinin 35'inci madde üzerindeki değişiklikleri çok önceden yasa teklifi hâlinde sunulmuş olmasına rağmen sanki 35'inci maddeyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin hiçbir görüşünün, düşüncesinin olmadığı gibi bir izlenim yaratılmak üzere bu tekliflerimizin Hükümet tasarısıyla birleştirilmemiş olmasını İç Tüzük'e aykırı buluyorum. Birleştirilmesi talebimizin tutanaklara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Ben hemen bir cevap vereyim.

Tabii, o gelen tasarılar ile şeyin arasında belki bazı maddeleri uyuyor ama bazı maddeleri de uyuşmuyordu. Onun için de gündemde bunu tartışırken şöyle bir düşünce bizde hâkim oldu: Bunun birleştirilmesi arzu ediliyorsa verilen bir önergeyle burada birleştiririz ve böyle devam ederiz. Yani o şekilde bir düşüncemiz vardı.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, o zaman önergemizi sözlü olarak sundum, birleştirilmesi hususunu takdirlerinize de arz ediyorum.

BAŞKAN – Yani, şimdi, tabii... Zannediyorum şeyinki geçen dönemdi, Muharrem Bey'inkini...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bu dönemdi efendim.

BAŞKAN – Bu dönemde Muharrem Bey'inkini ben birleştirilmesi yönünde ki teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul eden arkadaşlar...

Ve önergelerin, iki maddenin birleştirilerek Hükümet tasarısı üzerinden görüşmelere devam edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul eden arkadaşlar... Kabul etmeyen... Kabul edilmiştir.

Hükümet tasarısı üzerinden biz görüşmeye devam edeceğiz.

Bu noktayı da bu şekilde...

Değerli basın mensubu arkadaşlar artık kameralarını alsınlar, biz tümü üzerindeki görüşmelere geçelim.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz, tasarının tümü üzerinde yaptığı açıklamalardan sonra şimdi de tasarının tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz. Önce Komisyon üyesi arkadaşlarımıza söz vereceğiz.

Söz almak isteyen?

Buyurun Sayın Tayan.

TURHAN TAYAN (Bursa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın Komisyon üyeleri; 28 Ocak 2013 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında kararlaştırılan bir yasa tasarısı 27 Haziran tarihinde -yani geçtiğimiz cuma günü- sevk edilmiş ve aynı gün Başkanlığınızca gündem düzenlenerek bizlere tebligat yapılmıştır ve pazartesi -bugün- saat 16.00' da bu tasarımı görüşüyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, ocak ayından bugüne aşağı yukarı altı ay geçmiştir. Altı ay içerisinde bu tasarının Meclise sevk edilmemiş olması ve geçen hafta alâcele sevk edilmesi ve alâcele Komisyon toplantısının düzenlenmiş olmasını yadırgıyorum. Eğer bu yasa tasarısı Hükümet tarafından önemli görülüyor idiyse -Sayın Toptaş'ın da ifade ettiği gibi- Sayın Muharrem İnce'nin konuyla ilgili yani Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesinin kaldırılması veya değiştirilmesiyle ilgili teklifi süratle gündeme alınır ve burada tartışılır. Bunun bu şekilde geciktirerek ve de âdeta bir torba yasası içine konularak buraya getirilmiş olmasını yadırgadığımı ifade etmek istiyorum çünkü bu yasa tasarısı içinde İş Kanunu'nda değişiklik maddesi de var, İhale Yasası'nda değişiklik öngören madde de var.

Sözleşmeli erbaş ve er temini 11 Temmuz 2011 tarihinde yasallaşmış ve başlamış bir uygulama. Biliyoruz ki 15 bin kişilik kadro ihdası yapıldı ancak bugüne kadar fiilen 1.207 sözleşmeli erbaş ve er talip oldu, göreve başladı. Üzerinde durulması gereken husus niçin yeteri kadar başvuru yapılmıyor? Niçin önemli ölçüde Türk Silahlı Kuvvetlerinden istifalar oluyor, ayrılmalar oluyor ve niye polis olmak isteyenlerin başvurusunda rekor artışlar oluyor? Neden? Bunun nedenleri üzerinde durulması ve düşünülmesi lazımdır. Güvenlikse her ikisi de güvenlik, silahlı kuvvetsiz her ikisi de silahlı kuvvet, üniformaysa her ikisi de üniformalı. Neden Türk Silahlı Kuvvetlerinden kaçış var, ne oldu, neden eskiden vatan evlatları koşarak Türk Silahlı Kuvvetlerine imtisal etmek için mücadele ederdi, şimdi sarfınazar ediyor? Bunların hepsi güvenlik kuvvetlerimiz, hepsi bu vatan evlatlarıdır. Ne değişmiştir? Polis sayısının birdenbire artması ve artırma gayretlerinin anlamı nedir? Türk Silahlı Kuvvetleri çok planlı, programlı çalışır. Bu nasıl planlamadır ki askerî okullarda öğretmen açığı çıkıyor ve acilen astsubaylara ve öğretmen olmayan diğer askerî personele öğretmenlik yolu açılıyor, anlamakta zorluk çekiyorum. Emniyet ve Asayiş Yardımlaşma Protokolü Hükümetiniz tarafından yürürlükten kaldırıldı ve bunun önemli bir demokratik gelişme olarak kamuoyuna sunulduğunu biliyoruz. Bu protokol 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesinin (d) fıkrasına dayanarak imzalanmış, düzenlenmiş, yürürlüğe girmişti, yürürlükten kaldırdınız. Şimdi ise tekrar imzalandı. İçişleri Bakanlığıyla Genelkurmay'da daha önce taraflar, bu iki kurum sanki birbirine yabancı, sanki aynı hükümetin emrinde çalışan kurumlar değilmişçesine yeni bir anlayış, yeni bir sunuşla gündeme getirdiniz.

İktidarınız döneminde Türk Silahlı Kuvvetlerinden yakın zamana kadar önemli ölçüde rahatsızlık ifadelerini dinledik sözcülerinizden, Sayın Başbakan'dan ve bakanlarınızdan. Askeri pasifize etmek için elinden gelen her şey yapıldı ve yapılıyor. Önce itibarsızlaştırma başladı, ardından tartışmalı, ispat edilemeyen delil ve iddialarla, iddianamelerle değerli subaylar, komutanlar tutuklanarak tasfiye edildi. Benim askerim, bizim ordumuza giden yollar dikenden ve taşlardan âdeta temizlendi, bölücü teröre karşı kahramanca mücadele eden vatan evlatları terör örgütü üyesi olmakla suçlandı ve tutuklandı. Topluma korku salındı, vatandaşlar sindirildi, yargı siyasallaştırıldı, destan yazan polis teşkilatı konuşulur oldu. İnsanlar baskı altında, dayatma ve özeline müdahaleyle bunalmışlardı ve Gezi Park'ında toplum âdeta "yeter" diyerek bir tepki ortaya koymuştur. Aynı anda 77 ilde gösteri hakkını kullanan

vatandaşlar sokaklara dökülmüştür. İşte, sizi, bu yasa tasarısını alelacele sevk etmeye mecbur bırakan gerçekler. Âdetâ birdenbire demokrat ifadeler, demokrat gösteriler, millî irade gösterileri demonstrasyonlarına sahne oldu ülkemiz. Toplumsal olayların nedenlerini görmediniz, göremediniz ve okuyamadınız. Şimdi EMASYA'ya sarılıyorsunuz. "EMASYA insanları fişliyor." dediniz. Değerli arkadaşlarım, sorarım size: Şu anda Türkiye'de Millî İstihbarat Teşkilatının fişlemediği, dinlemediği insan var mı? Sivil EMASYA'yı mı? Değerli arkadaşlar, daha önceki EMASYA Protokolü de İl İdaresi Kanunu'na göre imzalanmış bir protokol değil mi? Sizin, şimdi, kamuoyuna "sivil" diye sunmaya çalıştığınız yeni EMASYA yine Genelkurmayla, askerle il idaresi arasında, İçişleri Bakanlığı arasında imzalanarak yürürlüğe girecek bir protokol değil midir? Ne değişmiştir? Efendim, üst düzeyde düzenlemeyi Bakanlar Kurulu yapacaktı. Yani, daha önceki İçişleri Bakanı ayrı Bakanlar Kurulunun İçişleri Bakanı mıydı?

Şimdi, değerli arkadaşlarım, demokrat geçinmek, darbelerle karşı olmak sömürüsüne maalesef tekrar başladınız. Askerî vesayete son vermek iddia ve gayretleriyle sivil vesayeti polis devletini inşa etmeye başladınız. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak darbelerle, ihtilallere, muhtıralara, e-muhtıralara, mektuplara şiddetle karşıyız. Siyaset yapan, siyasi hakkın onurunu taşıyanlar, yaşayanlar darbelerle, demokrasi dışı müdahalelere arka çıkamazlar. Tabii ki ülkeyi idare edenler de mümkün olduğu kadar darbe ortamlarının doğmaması, yaratılmaması için ellerinden gelen demokratik refleksleri ve hoşgörüyü göstermelidirler.

Değerli arkadaşlarım, ihtilallerin hukuku olmaz. Darbe teşebbüsü eğer fiilen gerçekleşirse meşrudur, onun meşru olmadığını iddia edemez kimse. Türkiye'de gördük. Kendi hukukunu yaratır darbeler. Başarılı olmazsa faturasını kelleye öder. Geçmişte örneklerini gördük. Darbeler yasalarla önlenemez. Darbe yapmak isteyenler dünyada her zaman sebep bulmuştur. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, her şeye rağmen, gecikmiş dahi olsa -ki bununla ilgili teklifi arkadaşlarımız dört sene evvel verdiler, kadük oldu, geçen sene tekrar verdiler- geç de olsa bunun önemli bir gelişme olduğunu ve sembolik bir anlam ifade ettiğini ifade ederek destekliyoruz ve katkıda bulunmaya hazır olduğumuzu ifade ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, kısaca, Türk Silahlı Kuvvetleri vazifesini yeniden belirliyorsunuz. "Sadece yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak" olarak yasa tasarınızda ifade buyuruyorsunuz. Güzel. Peki, 16'ncı maddede bunu öngördüğünüzde, 14'üncü maddede İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesinin (d) fıkrasıyla, yeni bir EMASYA Anlaşması'yla toplum olaylarında askere vazife veriyorsunuz. Bu ne yaman çelişki? Mademki kesin bir hüküm, "Türk Silahlı Kuvvetlerinin vazifesi sadece yurt dışından gelecek tehditlere ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak" diye ifade ediyoruz açık, net, öz. O hâlde, EMASYA'yla verdiğiniz görevi nasıl izah edeceksiniz, nasıl izah ediyorsunuz? Üstelik bir ilde de değil, birkaç ilde ortaya çıkacak birtakım toplumsal olaylarda, birbirleriyle koordineli bir şekilde görevlendirme yapıyorsunuz, yapacağınızı kanuna koyuyorsunuz. Bunu nasıl izah edeceksiniz?

Peki, terörle mücadelede, Edirne'den Hakkâri'ye kadar, Artvin'den Samsun'a kadar, terörle mücadelede iç olaylarda Türk Silahlı Kuvvetlerine görev vermeyecek misiniz? Bunu nasıl ifade edeceksiniz, nasıl uygulayacaksınız, nasıl düzenleyeceksiniz?

Ben bu düzenlemenin çok afaki olduğunu, gerçekçi olmadığını, çelişkilerle dolu olduğunu görüyorum. Temenni etmeyiz ama dünyada olup bitenler gösteriyor ki yurt içinden gelebilecek tehlikeleri göz ardı edemeyiz. Allah göstermesin, bugün Türkiye'ye İran ve Suriye'deki gibi bir saldırı vuku bulsa ve içerideki bazı güçler bu dış güçlerle iş birliği yaparsa, Atatürk'ün Büyük Nutku'nda olduğu gibi, birtakım gafflet içerisinde olanlar ortaya çıkarsa Türk Silahlı Kuvvetleri ne yapacaktır? Bunu öğrenmek istiyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerini -tabirimi mazur görünüz- iğdiş edemeyiz. Bu tarif, yukarıda bahsedilen tarif eksiktir, üzerinde düşünülmesi gereken bir düzenlemedir.

Demokratik hak ve özgürlükleri yok eden ülkeler NATO'ya giremez. Türkiye'nin NATO'ya giriş sırasındaki müzakereler, görüşmeler, eğer zabıtlar incelenirse, Türkiye Cumhuriyeti devleti ne zaman ki çok partili hayata girme tercihinin yapmıştır, demokrasiyi tercih etmiştir, ondan sonra NATO kapısından içeriye girebilmiştir. Şimdi, NATO Genel Sekreteri Rasmussen Gezi olaylarıyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "NATO olarak iç siyasete müdahale etmeyiz. Tüm NATO üyelerinin temel demokratik ilkelere uyacağını, barışçı gösterilere ve siyasi görüşlerin serbestçe ifadesine izin vereceğini addederiz." Bu, üzerinde durulması gereken, NATO Genel Sekreteri tarafından Türkiye'ye yönelik olarak bir değerlendirmedir. NATO Antlaşması'nın dibacesinde, " taraflar kendi haklarının özgürlüklerini, demokrasi, bireysel özgürlük ve hukuk devleti ilkelerine bağlı kalarak korumaya karardır." der. Eğer bireysel özgürlükler, demokratik hak ve özgürlükler noktasında bir aykırılık söz konusu olursa, o ülkenin NATO çatısı altında kalması mümkün değildir. Bu antlaşmaya biz tarafız. Bu antlaşmaya göre bu düzenleme dikkatle yeniden değerlendirilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.



Komisyon üyelerinden başka söz almak isteyen?

Buyurun ama biraz eğer toparlayarak söylersek, daha hızlı çünkü herkese söz vereceğim.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; aslında çabuk ve hızla geçirilebilecek bir tasarımı görüşmüyoruz. Nedeni de şu: Sadece benim tespit edebildiğim, 18 kanunda değişiklik içeren bir tasarımı görüşüyoruz; aynı zamanda, Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili çok önemli birkaç maddeyi de görüşüyoruz ve bu maddelerin bence cuma günü getirilip de pazartesi günü tartışmaya açılmasını da çok az, kısa bir süre görüşüyoruz, bunda da iyi niyet aramıyoruz, bunu da açıkça söyleyeyim. Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerde biz fazlaca bu tasarıların üzerinde tartışmıyoruz ve milletvekili arkadaşlarımız da bu tasarıları görüşülürken detaylıca dinleyip milletvekili sorumluluklarını yerine getirir düzeyde çaba göstermiyoruz. Değiştirebilirsek burada birtakım şeyleri değiştirebiliriz. Onun için zaman meselesini gündeme getirmeden, detaylıca uyarılarımızı yapalım, biz sizi, sizler bizi, bütün milletvekili arkadaşları dinleyelim ve burada gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisindeki arkadaşlarımızın işini kolaylaştıracak ve ileride hem ülkemize hem Türk Silahlı Kuvvetlerimize hem de parlamenter demokrasmize zarar getirecek kanunları çıkaran ve bunun yolunu açan Komisyon olmayalım. Bunun için...

BAŞKAN – Sayın Moroğlu, özür dilerim, sözünüzü kesiyorum, tekrar devam edin ama bu işin bir bölümü. Sabah da arkadaşlarımız buradaydı. Madde madde, özellikle gerekli brifingler verildi, maddeler de değerlendirildi. Ondan da haberiniz olsun yani.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Haberim var. Bir defa, başta eleştirim, cuma günü gelmesi. Cumartesi-pazar hepimiz kendi bölgelerimizdeyiz. Çok da işi araştıran, üzerine eğilen ve tarafların da görüşlerini almadan buraya gelen bir konumdayız. Örneğin ben, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan, bugüne kadar tecrübe sahibi olmuş, dışarıda ya da içeride bulunan arkadaşlarımızın ya da komutanlarımızın da düşüncesini alarak buraya gelmek isterdim; uzman erbaş ve erlerin, derneklerin düşüncelerini alarak buraya gelmiş... Onlar bize ulaştırmaya çalışıyor. Bu kısalığı burada telafi edebiliriz. Sabah brifing vermiş olmak buna engel değil.

Bir defa, 35'inci maddeyle ilgili, daha önceki Bakanımızın, Sayın Turhan Bakanımızın da ifade ettiği gibi, çok önemli bir noktayı konuştuğumuzu bütün milletvekili arkadaşlarımızın özenle dinlemesi ve bunu değiştirmemiz lazım. Bir defa, şunu bir eleştiri konusu yapmak istemiyorum ama 2010 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerinin darbe yapması için kendine kılıf gördüğü ya da yasal hak gördüğü madde için bir değişiklik önergesi verilmiş, bu bugüne kadar gelmemiş. Niye bugüne kadar gündeme alınmadı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından ya da Bakanlar Kurulu tarafından, meraklı bir konu. Hem darbelerle karşı bir iktidarız -hâlâ bugün konuşuluyor- yani her konuda... Tarım meselesi de konuşulsa "Darbelerle karşı bir iktidarız, darbelerin mağduru olarak buraya geldik." deniyor, Alevi açılımıyla ilgili bir konu konuşulsa, bugün hâlâ Mecliste o tartışılıyor. Öyleyse, bir an önce bunu bugüne kadar niye getirmediğiniz?

Bakılan davalar da görülürse, evet, bununla ilgili bazı hazırlıkların yapılmasına olanak tanındı gibi bir işlev görülsün, biz de arkasından bu komutanları toparlayalım çünkü hâlâ buna ilişkin yasal hakları devam etsin gibi bir görüşü de ifade etmekten geri kalmayacağız. Burada bir eksikliğiniz var hem Hükümet olarak hem Meclis Başkanlığı olarak. Bunun bugüne kadar buraya gelmesi lazımdı.

Şimdi, yurt dışı meselesi niye buraya konuyor? Yani, bunu bir tane, ya siz ya Bakanımız ya da diğer Komisyon üyelerimizden birisi bize izah etsin. Yani, Türk Silahlı Kuvvetleri sadece yurt dışından görülecekse, gelen tehlikelere karşı savaştan bir hâl, kuvvet olarak görülecekse, bugüne kadar yapılan bütün uygulamaların ve 14'üncü maddeyle ilgili getirilen görevlendirmelerin de yok sayılması lazım. Yani talebimiz, isteğimiz şu: Ben iki yıldır Mecliste görev yapıyorum, aklımız esince kanun getiriyoruz bir günde, hiç incelemeden, araştırmadan bir sürü şey çıkıyor, üç ay sonra bir daha bir kanun geliyor. Yani Millet Meclisi kanun çıkarma fabrikası ya da Bakanlar Kurulunun istediğini yapma şeyi değil ki.

Bir başka neden: Genelkurmay Başkanlığında bu çelişkiye rağmen, bir de kalkıyorsunuz, bu kanun tasarısı Genelkurmay Başkanlığının yetkisini devre dışı bırakıyor. İçişleri Bakanı, Savunma Bakanı ya da Genelkurmay Başkanlığının uhdesinde olan bir iç karışıklıklarda görevlendirme yetkisinden Bakanlar Kuruluna tümüyle yetkiyi alıyor, Genelkurmay Başkanını devre dışı bırakıyor. Niye? Bunun bir gerekçesi olması lazım. Yani, Genelkurmay Başkanlığı ülkenin asayişıyla ilgili, yurt dışından gelecek tehlikelerle ilgili, Bakanlar Kurulundan bir şey saklayan, bir şey gizleyen bir konumda mı? Hâlâ bunca tasfiyeye rağmen, bunca tutuklamalara rağmen, Genelkurmay Başkanlığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerine güvenememenin tehlikesi mi, başka şeyler mi? Yani -biz- direkt olarak şu kuşku bütünü milletvekili arkadaşlarımızın düşünmesi lazım ve etraflıca bunu tartışıp değiştirilecekse, Millet Meclisine inmeden, bu Komisyonda bunları değiştirmemiz lazım. Bunun açık ifadesi şudur: Eğer 35'inci maddede bir değişiklik yapılmak isteniyorsa, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, parlamenter demokratik sistem dâhilinde, gelebilecek bütün tehlikelere karşı bir görev tanımı yapılmalıdır. Bunu

yapmadığımız zaman şöyle bir şeyle karşılaşırız: Bakanlar Kurulu zaten bugüne kadar birçok kanun çıkarken ve kanun çıktıktan sonra, uygulamalarında gördük ki, işimize geldiği zaman “Bakanlar Kurulu 14’üncü maddeyi kullansın.”, işine geldiği zaman “16’ncı maddeyi kullansın.” Şimdi, bu kanundaki çelişkiyi yapma sorumluluğunu hiçbirimiz göz önüne almamalıyız diye düşünüyorum.

Bu kısa, 35’inci maddeyle ilgili bunu söyledikten sonra, uzman er ve erbaşlarla ilgili bazı değişiklikler yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu eksikliği zaten Sayın Bakanımız detaylı anlattı. Ben onun anlatmadığı birkaç konuya değinmek istiyorum.

Bunlardan birisi: Yedi yıla çıkıyor tekrar 657 sayılı Kanun’a göre görevlendirme süresi. Yedi yıldan önce ayrılanlar bu haktan yararlanamıyor. Bu bence olumlu bir şey. Daha önce iki yılı tamamlayanlar ayrılıyordu, biz de bunun sıkıntısını yaşıyorduk, zaman zaman da kendi aramızda dertleşiyorduk. Ama buradaki nitelikli belgesi bir problem yaratacak gibi gözüküyor. Yani, “Zaten disiplin cezası almış olanlar bunun dışında bırakılır.” denilse bu yeterli olur. Yani bir uzman er ya da erbaş üzerindeki değerlendirmeyi bir nitelikli belgeye dönüştürme şeyini...

BAŞKAN – Oradaki nitelikli belge -ben de sabah toplantısında sordum- o bizdeki, yani sivildeki şey gibi...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Sicil gibi.

BAŞKAN - ...sicil gibi.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – İşte, öyle ifade etmek daha doğru bence.

BAŞKAN – Orada adı nitelik belgesi olduğu için öyle yazıldı, yoksa sicil anlamına gelen bir şey.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Zaten vardır şeyde.

İkincisi, her konuda olduğu gibi, bütün yetkileri merkeze alıyoruz yani Millî Savunma Bakanlığına ve İçişleri Bakanlığına, hatta mülakat yönetmeliğini almayı da onlara bırakıyoruz. Bir de sonuna şöyle bir şey eklenmiş: Bu konuda çıkacak tereddütleri gidermek de falana yetkilidir gibi bir şey konmuş. Zaten tereddüt yaşanmamalı bir şey çıkarken. Mesela, burada bir tereddüt yaratıyoruz. Tereddüdü nerede yaratıyoruz? Bir: “Yedi yıldan sonra, hizmet sonrasında ayrılanlar Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca, hangi kuruma bağlıysa, yukarıdan aşağı doğru sıralanır, kurumların isteğine göre gönderilir, mülakatı da nasıl yapacağı yine bu bakanlıklar tarafından belirlenir.” diyor. Bence böyle bir tereddüde yer vermemek lazım, yine bu yetkiyi sadece yedi yıllı ayrılanlarla sınırlamak ve kurumlara bırakmak lazım. Çünkü kurumların yerel özelliklerine göre yetki vermek lazım. Örneğin, belediyeler alıyor genellikle ya da diğer kamu kurumları alıyor, kendi özelliklerine göre onlara da bir yetki vermek lazım. Eski hâliyle devam etmesinin daha uygun olacağını düşünüyorum.

Bir de niye gerek duyuldu anlayamadım, yine bu tasarinın 15’inci maddesinde İç Hizmet Kanunu’nun 2’inci maddesinde askerlik tanımı değişmiş, sadece 2 cümle kalkmış; “İstiklal ve cumhuriyeti korumak için harp sanatını öğrenmek.” yerine “Harp sanatını öğrenmektir.” denilmiş. Yani bu tür çok anlamsız şeylerle uğraşmayın diyeceğim ama tırnak içinde, herhâlde çok anlamlı Bakanım uyarıyor. Gerçekten niye gerek duyuluyor böyle bir şeye Sayın Bakanım? “İstiklal ve cumhuriyeti korumak için harp sanatını öğrenmek.” diye tanımlanırken askerlik sadece “Harp sanatını öğrenmek için.” diye bir değişikliğe ihtiyaç duyuluyor.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Durumdan vazife çıkarılıyor onun için.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Yani durumdan vazife çıkarmaktan öte sanki birtakım şeylerin şu an toplumumuzun özlediği hakikaten her alanda barış dileği, insanların hassasiyetlerini, değerlerini taşıyacak şeylerle uğraşmamak, bunlarla ilgili konuşmamak, bunları ortaya getirmemek... Şu kanunun bugün getirilmiş olması bile inanın biz getiriyor olsak da yakışmıyor yani. Hele hele bir askerlik tanımını yaparken bunu ortaya koymak da hiç hoş değil diye düşünüyorum.

Başka notlarım olursa yine iletirim ama...

BAŞKAN – Maddeler geldiğinde nasıl olsa görüşeceğiz tek tek.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Maddeler geldiğinde yine konuşalım ama asıl son cümlem şu olsun Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyesi arkadaşlarım ve Sayın Bakanım: Hakikaten bugüne kadar konuştuğumuz ve tartıştığımız kanun tasarılarından çok farklı bir tasarımı konuşuyoruz. Bunda çok acele etmeyelim, madde madde konuşalım, kamuoyu tartışsın, biz tartışalım ve birçok talep de geliyor bu her kanun maddesi görüşüldüğünde bunlardan birisi de şu: Özellikle, Sayın Bakanım, Meclisteki son görüşmelerde “Artık bu sorunu çözeceğiz.” demişti hatta ben iki dakikalık söz alıp “Sayın Bakanım, ‘Her seferinde çalışacağız, çalışacağız, çalışarak geleceğiz.’ diyorsunuz. Ne olur bu sefer çalışarak gelelim, bu resen emekliler meselesini çözelim, Harbiyeden atılan arkadaşların sorunları var, bunları çözelim.” demiştim. Her meselede -yani en azından şu kritik dönemde toplumun bu kesiminde bile bir ayrımcılık yapmadığımızı, herkesin eşit düzeye gelmesini sağlamak istediğimizi konuşalım. Askerlikle ilgili kanun meselesi her konuya geldiğinde, Türk Silahlı Kuvvetleriyle geldiğinde bu konular bize geliyor, bu konuları çözmek için de çaba harcayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Zenderlioğlu.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Ben de hepinize saygı ve selamlarımı sunuyorum.

Tabii ki, ilk kez belki de gecikmiş bir yasayı tartışıyoruz burada, keşke daha önce bu yasa tartışılmış olsaydı, bu 35'inci madde. Bu silahlı kuvvetler gerçekten kendi vazifesini layıkıyla içe değil dışa doğru gerçekleştirmiş olmuş olsaydı daha anlamlı olabilirdi diye düşünüyoruz. Bu nedenle tabii ki, bugün burada konuştuğumuz maddeler üzerinde en önemli olan 35'inci maddedir. Bizi de ilgilendiren konunun özü biraz bu temeldedir, geriye kalan teferruattır. Burada ancak sözleşmeli personelin özellikle uzman erbaş ve benzer sınıflı olanları belli bir süreden sonra tekrar geri alma bence yanlış. Çünkü o insan silahlı kuvvetler bünyesinde ölüme, öldürmeye doğru endekslenmiş, o algıyla eğitilmiş ve psikolojik olarak bir daha geriye dönüşlerinde böyle bir uygulamaya uygun olabileceklerini, adapte olabileceklerini ben düşünmüyorum çünkü bu travmaları gördük, birçok askerin geriye döndüklerinde bazı travmalarının, psikolojik rahatsızlıklarının olduğunu gördük. Bunların hemen götürüp değişik sivil kurumlarda yerleştirilmeleri sakıncalıdır bence çünkü bu travmaları orada yaşadığını, bu alanlarda yaşayabileceğini düşünüyoruz. Bunların ailelerine, maddiyat ödeme, ödememe konusu çok şey değildir, ben onun üzerinde yoğunlaşmak istemiyorum. Ancak, bu personelin bir daha geriye dönüşleriyle ilgili bence bir daha alınmaması için ne gerekiyorsa, onlara maaş bağlanabilir, ailelerine bağlanabilir ve benzeri... Ama bunların eğer iç hizmette tekrar sivil alanlarda ikame edilecekse bence yanlış bir tasarruf olur diye düşünüyorum.

Özellikle tabii ki, parlamenter sistemin, demokratik bir sistemin gereği şu anda Genelkurmayın Millî Savunma Bakanlığına bağlı olması gerekirdi. Biz defalarca oturuyoruz, konuşuyoruz, düşünüyoruz bu Türkiye demokratikleşecek mi, demokratikleşmeyecek mi? Bütün yasalara bakıyoruz, anayasalara bakıyoruz yani bu anayasanın oluşumunun temelinde baktığımızda bu anayasa bu toplumu kucaklayacak temelde değildir; hâlen geçmişteki o fobiden kurtulmuş değiliz. İşte, belki askerî vesayet bir ölçüde bertaraf edilmiş ama yeni bir vesayet geliyor, "polis devlet" ön yargısı var. Yani bunları yaparken eğer doğru bir anayasa, sivil bir anayasa yapılmayacaksa, bu temelde bu kanunlar çıkarılmayacaksa emin olun yarın başkaları da gelebilir diye halkta böyle korkular var. Çünkü bu korkuların temelinde baktığımızda işte bazı örnekler görebiliyoruz. Niye biz vatandaşımıza karşı mutlaka güç kullanalım, neden diğer yasada daha demokratik, daha insancıl, daha yasal olan müeyyidelere başvurmuyoruz, neden hep zor, cebir kullanmakla... Zaten bu devletin ceberut yasalarındaki bu şey görülüyor. Hani bunu düzelterek mi? Eğer bunları düzeltmek istiyorsak bence önce bu anayasa sorunu çözülünce bunun paralelinde böyle demokratikleşmeyle ilgili yasaların çıkarılmasında fayda görüyoruz çünkü insan halkına karşı, doğrudur, nasıl bir destan yazabilir? Çok uygun bir sözcük olarak değerlendirmiyorum ifadesinde ve bu ifade daha demokratik, daha anlayışlı, daha sevecen, kucaklayıcı olmuş olsa bence bu toplum daha çok kaynaşabilir. Yani vatandaş belki işte, burada yasak bölgeler var, 5442 sayılı İl İdaresi Yasası var, bence bu da çok yanlış Sayın Başkanım. Yani buna yanlış diyoruz, neden biz daha demokratik yasalar getirmiyoruz? Yani 1 ili, 2 ili, 3 ili yani burada çok mu bu toplumsal gelişmelerden endişeleniyoruz? Hayır. Eğer bizim insanlarımız daha çok demokrasiyi özümseseydi, daha çok demokrasi için çalışsa hiçbir karışıklık olabileceğini ben düşünmüyorum yani uygar insanlar konuşarak sorunlarını çözebilirler. Bugün NATO'ya da, CENTO'ya da biz zamanlar Sadabat Paktına da girdi Türkiye, hep bu korkularla kendini yaşatmaya çalıştı. Vallahi kimse kimsenin imdadına koşmuyor. Eğer bir alanda bir çatışma varsa, eğer bir alanda bir olay varsa o olayın mahallindeki insanları etkiler; köydeyse köyü etkiler, şehirdeyse şehri etkiler, o ülkedeyse o ülkeyi etkiler. Bir dış ülkede görmedim yani şimdi Orta Doğu'ya baktığımızda gördüğümüz manzara göz önünde değil mi? Bunların hepsi göz önündedir. Yani şuna güvenerek, buna güvenerek değil, biz kendimize güveneceğiz, daha çok demokratik yasaları çıkaralım, onlar üzerinde tartışalım, insanlarımızı nasıl eğitebiliriz, nasıl bu eğitimi daha ileriye taşıyabiliriz? Bu dünyada ancak insanlar eğitimle bir yer edinebilir ama silahlı bir güçle daha başka güçler veya başka kuvvetler kullanarak bir yere varabileceğimizi ben düşünmüyorum. Ancak, şunu da ifade etmekte fayda görüyorum: Ne olursa olsun darbelerle karşı bu maddenin çıkarılması bence çok uygundur çünkü Türk Silahlı Kuvvetlerine ön yargı henüz kırılmış değildir, hâlen darbe yapma anlayışı mevcuttur. Bugün eğer yargılanıyorlarsa tabii ki, bugün orada yasalar çerçevesinde yargılanıyorlar yani hiçbiri Fırat'ın berisinden dolayı kimse yargılanmamıştır, o kadar suç işlemiş o insanlar ve suçları da sabit, hepsinin defalarca kendi ifadeleri var, mevcuttur, henüz oraya belki gelinmemiş, bilmiyorum, inşallah bir gün oraya da gelinir, o hesabı da sorulur. Çünkü insan vatandaşını öldürmekle, onun dağlarını bombalamakla, köyünü yakmakla, yıkmakla bence övünmemeli. Biz daha çok ne kadar demokrasi geliştirebiliriz, ne kadar kardeşliği pekiştirebiliriz bence bunun üzerinde yoğunlaşırsak daha faydalı olur. Bu temelde yasalar çıkarılırsa bence daha kucaklayıcı olur.

Bu temelde şunu da eklemekte fayda var: Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları siyasi faaliyetlerde bulunmasınlar, biraksın siyaseti siyasetçiler yapsın; kim siyaset yapıyorsa apoletlerini çıkarsın ve gelsin siyasete soyunsun. Bu valisi de olabilir, apoletlisi de olabilir, kim varsa bu konuda düşünceleri varsa buyursunlar yarışsınlar yani. Niye gizli kapılar ardında bazı düzenlemeler yapıyorlar, bilmem şu veya bu şekilde darbelerin hazırlığını yapıyorlar. Yani bunu herkes gördü. Teknoloji gelişmiş, artık kimse kimseyi yanıltamaz yani. Şu anda söylediğimiz bir başka yerde de duyulabilir, bu doğaldır ki.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zenderlioğlu, teşekkür ediyoruz.

Sayın Ekşi, Komisyon üyeleri bitti, şimdi sıra sizde, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, önce izninizle usul açısından bir noktaya dikkatinizi çekmek ihtiyacını duyuyorum. Gerçi, bendeniz bu Komisyonun üyesi olmadığım için ve ilk defa da bu toplantılara katıldığım için onun biraz da uyum sorununu yaşamak ihtiyacını duydum ve sesimi çıkarmadım. Ama, usul açısından izninizle dikkatinize arz etmek istediğim husus şu: İç Tüzük'ümüzün komisyonlarda söz almayla ilgili düzenlemesinde, 29'uncu maddede "Komisyonlarda istem sırasına göre söz verilir." diyor yani üye olanların veya olmayanların ayrımı diye bir husus yoktur ve bu İç Tüzük'ün amir hükmüdür ama benim az önce arz ettiğim gibi ilk defa bu Komisyonun toplantılarına katılma onuruna sahip oldum, o nedenle de beklemeyi tercih ettim, sadece bundan sonraki uygulamalar açısından sizin dikkatinize sunmak gereğini duydum. Birinci nokta bu Sayın Başkan.

İkinci nokta, Sayın eski Millî Savunma Bakanımız Tayan'ın da ifade ettiği ve diğer arkadaşlarımızın da değiştiği gibi, bu huzurunuzda gelen tasarının bendenize göre de en önemli maddesi 16'ncı madde olarak tasarıda yer alan madde. O da hepimiz tarafından bilindiği gibi, İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesinin değiştirilmesine ilişkin hüküm.

Şimdi, Sayın Başkan, tabii, burada bir benim de katıldığım ortak bir kanaat var. 35'inci madde veya daha önceki Dâhili Hizmet Kanunu'nun 34'üncü maddesi altında Hükümeti devirme amacıyla harekete geçip başarıya ulaşanların hukuk dışından hukuku zorlayarak eylemlerine bahane veya hukuk dayanağı bulma çabasıyla ileri sürdükleri bir maddedir. Hukuku bu şekilde zorladıktan sonra hangi maddeyi ele alırsanız alın fark etmez çünkü fiilen eğer darbeyi başarıya ulaştırdıysa bir kadro artık -az önce sanıyorum ki eski Bakanımızın ifade ettiği gibi- kendi meşruiyetini kendi gücünden alır. O, meşruiyet midir hukuk karşısında, ayrı bir tartışma konusudur.

Esasen bu maddenin olmaması yahut bu maddenin değişmesi bana sorarsanız özü itibarıyla hiçbir şeyi değiştiren bir husus da değildir. Eğer hafızamızı geriye doğru biraz yoklayacak olursak, en azından bendenizin bildiklerimi huzurunuzda getirecek olursam, 1952 yılında Kral Faruk Mısır'da herhangi bir 35'inci veya 34'üncü madde söz konusu olmadan General Necip'le Albay Cemal Abdülnasır tarafından devrildi ve Mısır'da o darbe hükümete dayalı yeni bir dönem başladı. Arkasından 1958 yılında Abdülkerim Kasım diye bir general Irak'ta Irak Kralı II. Faysal'ı ve Kral naibini ve bir de Başbakanı fevkalade kanlı bir darbeyle indirdiler, hatta öldürdüler o ve arkadaşları ve Irak hâlâ belini doğrultamadı. 1960 bizim kendi ülkemizde yaşanan bir hükümeti devirme olayı, arkasından gelenleri de biliyoruz. 1979 yılında İran'da Ayetullah Humeyni herhangi bir şekilde 35'inci madde gibi bir meseleyle kendisini sınırlı veya kayıtlı görmeden hükümeti ve daha doğrusu rejimi devirdi.

Demek istediğim şu Sayın Başkan: Bu maddenin olması, olmaması altında sonuç itibarıyla bu meselerde maalesef etkili bir husus değildir ama kaldırılması yahut etkisiz olacak şekilde yani bahane niteliğinde ifade içermeyecek şekilde değiştirilmesi yararlı mıdır, gerekli midir? Arzu bu yönde olduğu takdirde, zaten herkesin de en azından bendenizin de dâhil olduğum görüş sahiplerinin de beklentisi budur ve zaten Sayın Bakanımız Tayan bu hususu Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizlerin desteklediğimizi ifade ettiler.

Sayın Başkan, arz etmek istediğim şu: 18 Aralık 2010 tarihinde Tunus'ta Muhammed Buazizi adında bir seyyar satıcı tezgâhının belediye zabıtası tarafından elinden alınmasına olan tepkisini kendisini orada yahut o gün yakarak gösterdi. Anımsayacaksınız, bu yakın tarihin bildiğimiz gerçeği. Arkasından "Arap Baharı" diye ifade edilen dönem başladı. Biliyorsunuz, Tunus'ta Abidin Bin Ali, arkasından Mısır'da Mübarek ve Libya vesaire hepsi devam etti.

Demek istediğim, baştaki sözlerimle bağlantılı bir husus Sayın Başkan. Bütün mesele, toplumun bu tür tepki göstereceği ağır, baskılı rejimlerin olmaması, demokrasinin işlemesidir. Demokrasinin işlemesinin tıkanmasına toplumlar belirli bir süre tahammül edebiliyorlar ama toplumun tepkisi belli bir noktaya geldikten sonra baskının yarattığı infial maalesef arzu edilmeyen şekillerde ortaya çıkabiliyor.

Benim sizlere arzım altında şu: Önemli olan, 35'inci maddenin değişmesi veya o veya bu şekle sokulması değil veya kaldırılması da değil. Önemli olan, toplumu bu şekilde ağır baskı altında hissettirecek politikalarla baskı altına almaktan uzak durmaktır.

Eğer ülkemizde demokrasiyi çağdaş düzeyde işler hâle getirebilirsek... Ki az önce sayın milletvekillerinden biri –bendenizin kanaatimi de ilave ederek söyleyeyim- örneğin Genelkurmay Başkanının Millî Savunma Bakanlığına bağlanması gerekliliğinden söz etti. Doğrudur, hukuk devleti açısından Genelkurmay Başkanlığının bendenizin kanaatime göre de Millî Savunma Bakanlığına bağlanması çağdaş anlayışa ve bu içinde bulunduğumuz ittifaklar sisteminin beklentisine de uygun bir husus olur ama yine o vesileyle değineyim: Sayın Milletvekilinin, az önce Genelkurmay Başkanına ilişkin kanaatlerini paylaştığımızı ifade ettiğim Sayın Milletvekilinin konuyu değerlendirirken dile getirdiği bir husus var ki izninizle onun da altını çizerek sizlere kanaatimi söylemek istiyorum.

“Ergenekon” diye bir dava var, dört veya beşinci senesine girdi. O dava henüz sonuçlanmış değil ama saygıdeğer milletvekilinin orada veya benzeri ona yakın davalar içinde yargılananlarla ilgili olarak suçun sabit olduğuna ilişkin bir kanaat ifade etmesini yadırgadığımı huzurunuzda kayıtlara geçmesi açısından gerekli gördüm.

Sayın Başkan, konu teknik olduğu için diğer hususlara değinecek değilim ama sonuç olarak şunu arz etmek ihtiyacını duyuyorum: 35’inci madde veya tehir, tadili talep edilen maddenin değiştirilmesi, evet, gereklidir ancak diğer arkadaşlarımda da değindiği gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir kanadını kırarak şekilde bir değişiklik getirilmiş olması son derece sakıncalıdır. Bununla ne demek istediğimi de kısaca arz edeyim Sayın Başkan.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin sadece dış tehditlere karşı bu ülkeyi korumak yükümlülüğüyle sınırlandırılmış bir görevi var burada. Diğer arkadaşlarım somut örnekler verdikleri için ayrıntısına girmeyeceğim. Bizim de geçmişimizde maalesef örnek gösterebilecek pek çok olay var. Bu olayları dikkate aldığımız takdirde Türkiye Cumhuriyeti’nin bütünlüğünün, rejiminin, cumhuriyetin iç tehditler nedeniyle de silahlı kuvvetler tarafından savunulması ihtiyacı doğabilir. Bunu yasayla bertaraf etmek, zannediyorum ki uzun vadede ülkemize yapılacak çok büyük bir “haksızlık” demeyeyim, “yanlış” kelimesi de maksadımı ifade etmeye yetmiyor, daha ileri sını söylemeye de izin verirsiniz siyasi anlayışım müsaade etmiyor.

Saygılar sunuyorum hepinize.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyoruz Sayın Ekşi.

Sayın Bakanım, buyurun.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Müsaadeniz varsa ben bir cümleyi düzeltmek istiyorum. Sayın Ekşi’nin...

BAŞKAN – İki dakika, ondan sonra Sayın Bakanıma söz verip ondan sonra maddelere geçeceğiz, o açıklamalarını yapın.

Buyurun.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Sayın Ekşi’ye teşekkür ediyorum.

Aslında yanlış anlaşıldı da, benim dile getirdiğim şu: Davanın hangi seyirde olduğunu biliyorum. Ben de on yıl cezaevinde yatmış bir insanım. Biliyorum, olup bitenleri de biliyorum, asit kuyularına atılan insanları da biliyorum ve şimdi iddianamelerin hepsi ortada. Ben zaten isim de vermedim ve o konuda da yargı zaten gereği neyse yapacaktır, yargılayacaktır veya yargının tasarrufundadır, o açıdan söylüyorum, demokrasidir. Şunu ifade etmek istiyorum: Demokrasinin herkese lazım olduğunu hatırlatmakta fayda gördüğüm için ifade ettim. Yoksa şu davadan yargılanmış, bu davadan yargılanmış; o beni çok ilgilendiren bir konu değil, hukuka zaten aksetmiş, şu anda kim yargılıyorsa, yargılanıyorsa da onda çok da teferruatlı olarak da bilgi sahibi değilim ancak görünen biçimiyle, gördüklerimizle ve yapılanları, söylenenleri değerlendirdim. Yoksa herhangi bir amacım, birinin yargısı veya mahkemesi üzerinde bir şey yaratma temelinde değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; gerçekten her Komisyon üyemizin açıklamalarında fayda olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi, öncelikle, gerçekten bu sözleşmeli erbaşlara niçin daha az talep oluyor şeklinde bir açıklama vardı. Bu doğru bir açıklama. Niçin gerçekten talep oluyor? Tabii, biz istiyoruz ki sözleşmeli erbaşın mevcut statüsünü daha da iyileştirelim. Bu yasada da var daha iyileştirmek onu. Nedir? Önceden iç güvenlik bölgesinde görevlendiriyoruz ve yedi yıllık sürede de bir başka yerde görevlendirilmesi ihtimali yok. Nerede yatıp kalkacak? Kışlada yatıp kalkacak. Diyoruz ki: Yedi yıl kışlada kal, terörle mücadele et, evlenme, çoluk çocuğunu da görme ama yılda da işte kırk beş gün iznin var. E dolayısıyla da şartların ağır olduğu bir durumda tercih azdır. Yoksa silahlı kuvvetlerimizin bu yıl Genelkurmay Başkanlığı da açıkladı, harp okullarına gitmek isteyenlerin sayısı arttı, müracaat sayısı arttı.

Bakın, uzman jandarma, veriyorum: 24 bin uzman jandarma çalışıyor. Şimdi 1.300 kişi çalışıyor da sözleşmeli erbaş ama bunun yanında uzman erbaş 36.800 kişi çalışıyor. Eğer ki siz emekli olacağı yaşa kadar çalışma imkânını sağlarsanız, dolayısıyla silahlı kuvvetlere katılmada hiçbir problem yok ama kişilere, iki yıl, dört yıl, beş yıl veya yedi çalıştırıp da ondan sonra “Teşekkür ediyoruz, sizden hizmetimiz bu kadar.” dediğinde o da herhâlde gelmekte iki sefer düşünür diye düşünüyoruz.

Bir başka husus, tabii, biz hukuk devletiyiz. Ne polis devletiyiz ne de bir başka.. Hukuk devletiyiz. Herkes kanunlarla kendisine verilen görevleri yapmakla mükellef. Ne onun azından ne de onun fazlasından kimsenin bir talebi yok. E, peki güvenlik güçleri ne için var? Güvenlik güçleri vatandaşların özgürlüklerini rahat, doğru, yerinde kullanması için var, özgürlüklerine engel olması için yok. Silahlı kuvvetlerimiz de, polisler de öyle. Bizim kendi, kanundan doğan, Anayasa'dan doğan haklarımızı hiçbir müdahale olmadan, özgürce kullanalım diye var. Eğer bunları çekersiniz, bilin ki hiç kimse hak ve özgürlüklerini kullanamazlar.

Yine bir başka görev tanımıyla ilgili bir şey ettik. Görevde genel ibare kullanılır. Eğer istisnaları yazmak istersek tanım çok daha, alabildiğine genişler, büyür. Yoksa silahlı kuvvetlerimize hâlen mevcut yasalardan, sadece iç güvenlik harekâtından dolayı değil, doğal afet, yardım harekâtında da görevi var. Eğer belki onu da.. Ama “Bir başka kanunla silahlı kuvvetlere görev verilmez.” diye bir kanun olmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesi silahlı kuvvetlere ihtiyaç duyarsa kanunu çıkarır ve görev verir. Böyle gördüğünden dolayı da hem doğal afet yardım harekâtında hem de iç güvenlik harekâtında destek sağlamak görevi de var.

Bir başka husus: 1937 tarihli Emniyet Teşkilatı Yasası, Atatürk zamanında çıkmış yasa, hemen onu okuyorum: “Memleketin umumi emniyet ve asayiş işlerinden Dahiliye Vekili mesuldür.” Eğer yurt içinde bir sıkıntı varsa bunun öncelikle sorumlusu İçişleri Bakanıdır. “ Dahiliye Vekili –İçişleri Bakanı- bu işleri, kendi kanunları dairesinde hareket eden Emniyet Umum Müdürlüğü ile Umum Jandarma Komutanlığı ve icabında diğer bütün zabıta teşkilatı vastasıyla ifa ve lüzum halinde İcra Vekilleri Heyeti kararıyla ordu kuvvetlerinden istifade eder.” Hâlen geçerli bir yasa. İcabi hâlinde, lüzum hâlinde de icra vekilleri Bakanlar Kurulu kararıyla ordu kuvvetlerinden istifade eder. Biz bu ibareyi buraya yazarken yazalım mı yazmayalım mı... Çünkü zaten mevcut yasa vardı. Niçin yazıyoruz ya? Sadece malumu ilam şeklinde, daha önce millet iradesinin bir şekilde, bir başka şekilde ifadesi olmuştur.

Yine, İçişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. Yurdun iç güvenliğinin ve asayişin sağlanması, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunmasında İçişleri Bakanlığı görevlidir. Dolayısıyla kimse... Biz istiyoruz ki herkes kanunlarla verilmiş olan görevini yapsın.

Bir başka konu ise bakın, Türkiye'de hepimiz istiyoruz ki ekonomiyi büyütelim, vatandaşlarımız daha çok refah içinde, özgürlük içerisinde yaşasın, hem de özgürlüklerle demokrasinin de standartlarını yükseltelim ama bunu da el birliğiyle yapmak lazım.

Bakın, 12 Mart 1971 muhtırasının tam metni var, o kısmı geçiyorum ama “Türk Silahlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak görevini yerine getirerek, idareyi doğrudan doğruya üzerine almaya kararlıdır.” 12 Martta.

12 Eylülün ilk bildirisi, Resmî Gazete'de 12 Eylül günü yayınlanmıştır. Okuyorum: “İşte bu ortam içerisinde...” dedikten sonra “Türk Silahlı Kuvvetleri, İç Hizmet Kanununun verdiği Türkiye Cumhuriyeti'ni kollama ve koruma görevini yüce Türk Milleti adına emir ve komuta zinciri içinde ve emirle yerine getirme kararını almış ve ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur.” Parlamento ve Hükümeti feshedilmiştir. Parlametoyu neden feshediyorsun? Neye dayanarak? Kanuna dayanarak. Anayasa'yı ortadan kaldırıyor sun. Neye dayanarak? Kanuna dayanarak. Kanuna dayanarak Anayasa ortadan kaldırılır mı? Kanuna dayanarak Parlamento feshedilir mi? Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılmıştır, bütün yurttaki sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır. İkinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı konulmuştur.

Ancak şunu da çok net olarak bilmemiz lazım ki, Sayın Vekilimiz de söyledi: Bunların hepsi bir bahane. Eğer öyle olmasaydı, bakın, yine bu askerî müdahaleyi yapanlar kendilerinin darbe ve sonrası eylemlerinden dolayı muhtemel bir yargılanmadan kurtarılması için Anayasa'nın 15'inci maddesine şöyle bir madde koyuyor: Eğer ki 35'inci madde zaten bu hakkı verse bunu koymazlardı. 12 Eylül 80 tarihinde ilk genel seçimler sonucu toplayarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar geçecek süre içinde yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan 2356 sayılı Kanun'la kurulu Millî Güvenlik Konseyinin... Bu kanunu kim çıkardı? Kendisi çıkardı. Çıkardığım kanundur, Millî Güvenlik Konseyi benim ve millet adına yasama, yürütme yargı bütün yetkileri kullanıyorum diyor, hâkimleri de atıyor. “2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun'la görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali ve hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz.” şeklinde bir düzenlemeyi koyma ihtiyacını hissetmişlerdir. Türkiye, işte, demokrasi standartlarını yükseltelim diyor ya, el birliğiyle, herkes söyledi, “Bu geç kalmıştır.” dedi, doğru mudur? Geç

kalmiştir. Dolayısıyla, geç kalmış bir şeyi bugün getirmenin hiçbir sıkıntısı yoktur ama bilin ki bugün getirmezseniz... Güzel bir yabancı atasözünü diyeyim, öyle, "Onların atasözü mü?" diyorlar da söyleyiş var "Yarın asla gelmez." diye. Her bulunduğumuz gün, bugün dünün yarınıdır. Dolayısıyla da eğer bir ihtiyaç varsa bu ihtiyacı bugün bir an önce gidermek lazım. Ülkemizin buna ihtiyacı var mı? Var.

Bakın, yanlış anlaşılmalara neden olan böyle açıklamaların da en azından önünü kesmek için de millet iradesinin bir kez daha ortaya konulması gereklidir diyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) - Ben sorabilir miyim Bakana?

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Yani karşılıklı anlaşmak açısından.

Sayın Bakanım, bakın, 16'ncı maddeyi, ifadeyi mutlaka okumuşsunuzdur da tutanağa geçmesi açısından bir daha okuyorum: "Silahlı kuvvetlerin vazifesi..." tanım yapıyorsunuz "Yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askerî gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak..."

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Kanun bu. Burada ne iç tehlike var ne demokratik anayasal rejime içten gelebilecek tehlikeler var.

TURHAN TAYAN (Bursa) – Ne de istisna var.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Ne de istisna var.

Şimdi, biz şöyle anlıyoruz bunu, başka anlaşılacak da bir şey yok, diyoruz ki: Burada eğer 35'inci maddenin değiştirilmesinin bugün gelmesinin nedeni ve böyle getirilmesinin nedeni kamuoyunda tartışılan "Ya, bu barış süreci yürüyor ama bir türlü ikinci adım atılmıyor." Yeri geldiği zaman bunu kullanalım "Ya demokratikleşme sağlıyoruz, bak gündeme. Biz artık Türk Silahlı Kuvvetlerini içte hiç kullanılmayacak şekilde bir tasarı çıkarıyoruz." demek ama ardından başka bir kanunla da, 14'üncü maddeyle de bunu baypas etmek. Niye şöyle demiyoruz yani bunda ne sakınca var, daha önce Muharrem İnce'nin de verdiği yasa tasarısında olduğu gibi: Türk Silahlı Kuvvetlerinin tanımını, görev tanımını bu kadar net niye yapmıyoruz, bu bir.

İkincisi, dediniz ki: "Uzman ve erbaşlığa talep az. İyileştirmeden yapılmadan talep artırılamaz." Doğru anlamı değil mi? Uzman er ve erbaşlarla ilgili bazı iyileştirmeler yaparak...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sözleşmeli, yoksa uzman erbaşlar...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) - Sözleşmelileri kast ettim.

BAŞKAN – Yok, sözleşmeli.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sözleşmelilerle ilgili.

Bilemiyorum, atladıysam onu ifade edin, ben burada o sözleşmelilerle ilgili bir iyileştirme görmedim, görmüyorum bu kanun tasarısında.

Bir başkası: "Güvenlik kuvvetleri –çok doğru bir tanım yaptınız- hak ve özgürlüklerin kullanılması için vardır."

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Güven içinde kullanılması için vardır.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) - Yani, sadece, inanın çok doğru bir tanım yaptınız ama bu tanımın arkasından da şunu beklemek hakkımız bizim, hem sizden hem İçişleri Bakanından hem Başbakan'dan: Ya, bugüne kadar son günlerde yaşadığımız, uzun yıllardır yaşıyoruz da ama son bir ayda yaşadığımız eli sopalı polisler, çiviler, saçından tutup sürüklenenler, öldürülenler... Yani, öyle bir tabloyla karşı karşıyayız ki insanların hak ve özgürlüklerini kullanamaması için var güvenlik kuvvetleri gibi bir durumla karşı karşıyayız. Bunun da...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Moroğlu.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Otuz yıldır yaşıyor ki.

BAŞKAN – Artık şeye geçiyoruz, bu konu kanunun mevzuu değil.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) - Bu olay otuz yıldır yaşıyor daha siz yeni karşılaştınız.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ne demek canım otuz yıldır biz de söylüyoruz aynı şeyi yani düşüncemizi söylüyoruz.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Siz söylemediniz ki, keşke getirseydiniz.

BAŞKAN – Tamam Sayın Zenderlioğlu.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Bakandan cevabı istiyorum.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır ve görüşmelerden sonra daha önceden de belirttiğimiz gibi Hükümet tasarısı üzerinden maddelerin görüşülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarının maddelerinin oylamasına geçiyoruz ama 1'inci maddeye geçmeden, 1'inci maddeden önce bir önerge var, önergeyi otuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 1 inci maddesinden önce gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal  
İstanbul

Dilek Yüksel  
Tokat  
Ömer Faruk Öz  
Malatya

Seyit Sertçelik  
Ankara

Madde 1

10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "29 yaşın bitirildiği yılın aralık ayı" ibaresi "yedi yıllık hizmet süresi" olarak değiştirilmiştir.

Gerekçe:

Önerge ile, sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmet süreleri yedi yılı geçmemek kaydıyla 32 yaşın bitirildiği yılın aralık ayına, sonuna kadar görev yapabilmelerine imkân tanınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, gerekçesini okuttuğum önergeye katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Muhterem Başkanım. Özü de şu: Şimdi, yedi yıllık görev yapmış olanlara bir şekilde KPSS aranmaksızın ihtiyaç varsa diğer, kamuda çalışma imkânı getiriyoruz. Ancak biz -bu 25 yaşından sonra çalışabilme ihtimali var, 29 yaşında da bırakacak, o zaman dört yıl çalışıyor, yetmiyor- dolayısıyla, diyoruz ki: 29 yaş sınırı değil de yedi yıllık hizmet verse. Eğer 22 yaşında işe başlarsa 29'unda bitiyor, 25'te başlarsa 32'de bitsin, eğer 23 yaşında başlarsa 30'da bitsin. Dolayısıyla, burada yaşa ilişkin değil de yedi yıllık hizmet süresi sonunda hizmet sözleşmesi bitsin diye bir öneri getiriyoruz.

BAŞKAN - Avantaj sağlamak buradan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet. Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunacağım ama oylarınıza sunmadan önce şu açıklamayı da yapmak istiyorum: Gene madde numaraları üzerinden gideceğiz karışıklığa meydan vermemek için. Bilahare her maddeyi yerine yazacaklar. Ben daha önceden de zaten kanunu dağıttığımız için madde numaraları üzerinden gidilmesini ve okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. Ve, 1'inci maddeyi görüşmeye başlıyoruz.

### **SÖZLEŞMELİ ERBAŞ VE ER KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

**MADDE 1-** 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce, sözleşmeli erbaş ve erler sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer. Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbetleri açıklığa kavuşturulana kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere uzatılabilir."

BAŞKAN - Madde üzerinde söz almak isteyenler varsa sırayla söz vereceğim. Var mı söz almak isteyen?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.



HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Aslında burada yaşın düşürülmesi, yükseltilmesi veya küçültülmesi çok sorun değildir. Burada sorun, o insan yaşama inanıyor mu inanmıyor mu, bu önemli. Doğrudan doğruya adam ölüme gidiyor. Hiç kimse ölüme koşmaz, bunun için 590 kişi müracaat etmiş. Eğer siz o insanın geleceğini garantilemezseniz o insan hiçbir zaman ölüme gitmez, herkes yaşamak ister, doğadaki her canlı gibi yaşamak ister. Bir insanın yaşaması kadar kutsal olan bir şey var mı? Ama "Siz bunu iki ayda-üç ayda veya iki yılda-üç yılda eğitelim, hemen gönderelim artık iç güvenlikte kullanalım." Artık sorun güvenlik olmaktan çıkmıştır. Gerçekten bu sorun daha demokratik, daha bir anlayışla çözülmüşse emin olun şu anda 595 müracaat varsa yarın 20 binin üstünde müracaat eden olabilir. Şu anda 24 bin kişi olduğu resmî kayıtlarda görünüyor çünkü o dönemde birçok alanda bu "uzman" adı altında JITEM'de kullanıldığı, çok kirliliği yapıldığı, bundan dolayı herkes ön yargılı davranıyor. Eğer gerçekten bunlara daha düzenli, daha disiplinli, daha rasyonel, daha yasal çerçevede içerisinde böyle bir güvence sağlanırsa müracaatlar da artar. Yoksa, bildiği gibi, yani bu otuz yıl içerisinde bu deneyimlerde görüldü, bu insanların neden gitmedikleri de ortadadır. Biz biliyoruz, yani, 1826'ları, 1827'leri ki Yeniçeri Ocağı en kutsal ocağıdır, bu da peygamber ocağı açısından halk çok güveniyordu ve bu güven çerçevesi içerisinde herkes kutsal bir ocak olarak değerlendiriyor ama birileri bu kutsallığın altında gidip başkasına değişik işkenceler yapıyorsa, hakarete bulunuyorsa buna karşı tepki de gelişebilir. Bu açıdan müracaatlarının çoğunun bence güvensizlikten kaynaklandığını ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeye geçiyoruz.

**MADDE 2-** 6191 sayılı Kanunun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(12) Esir düşen, görevi sırasında harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörlü mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erler hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır."

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeye geçiyoruz.

**MADDE 3-** 6191 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin onbirinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"(9) Sözleşmeli erbaş ve erlerin ilk ve müteakip birliklere tertibi ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı Personel Başkanlıklarınca yapılır. Bu şekilde tertip edilen personel hakkında 1111 sayılı Kanunun erbaş ve erlere ilişkin hükümleri uygulanır."

"Sözleşmeli çavuşlar, uzman erbaşlığa uzman çavuş rütbesiyle başlarlar."

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir. 4'üncü maddeye geçiyoruz.

**MADDE 4-** 6191 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Kamuda istihdam

**EK MADDE 1-** (1) Sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi hizmet yılını doldurarak ayrılanlardan nitelik belgesi olumlu olanlar, ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde atanırlar.

(2) Sözleşmeli erbaş ve erlerden talepte bulunanların bilgileri, hizmet süresi en fazla olandan başlamak üzere İçişleri veya Milli Savunma Bakanlıkları tarafından yılda bir defa Şubat ayının son gününe kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. İlgili personelin bildirilmiş olması atanma için tek başına hak teşkil etmez. Bu madde kapsamında personel istihdam etmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları atama yapmak istedikleri boş kadro ve pozisyon sayısının iki katı kadar aday Devlet Personel Başkanlığından her yılın 15 Mart tarihine kadar talep ederler. Devlet Personel Başkanlığınca 1 Mayıs tarihine kadar yılda bir defa kamu kurum ve kuruluşlarına sözleşmeli erbaş ve er olarak hizmet süresi en fazla olandan başlayarak aday listeleri gönderilir. Bir ay içinde yapılacak mülakatta başarılı bulunarak atananların bilgileri bir ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(3) Ataması yapılan personel göreve başladığı tarihten itibaren atandığı kadro veya pozisyonun mali ve diğer haklarından faydalandırılır. Bunların sözleşmeli erbaş ve erlikte geçen hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunda öngörülen öğrenim durumlarına göre yükseltilebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla, başlangıç derece ve kademelerine her yıl bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl bir derece

yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak aylık, derece ve kademeleri ile emekli ikramiyesinin hesabına esas sürenin tespitinde değerlendirilir. Atama onayı alınmasına rağmen görevine başlamayanlar ile başladıktan sonra herhangi bir sebeple görevden ayrılanlar bu madde kapsamında yeniden istihdam edilemezler. Sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hâllerde, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından birinci fıkrada belirtilen hizmet süresi uzatılabilir.

(4) Başvuru, mülakat, atama ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(5) Bu madde kapsamında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye, araştırma ve inceleme yapmaya ve uygulamayı yönlendirmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir."

BAŞKAN - 4' üncü madde üzerinde söz almak isteyen?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Toptaş.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 4' üncü maddede bir "kamuda istihdam" başlığı altında ek-1 madde konulmuş. Burada diyor ki: "Sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi yıl hizmet yılını doldurarak ayrılanlardan nitelik belgesi olumlu olanlar ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına ve bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde atanırlar."

Şimdi, burada "kamu kurum ve kuruluşları" dediğiniz zaman bütün kamu kurum ve kuruluşları giriyor. Hâlbuki yedi yıl orada bir kayanın altında nöbet bekleyen, bir ağacın gölgesinde nöbet bekleyen, silahlı çatışmaya giren, her gün silahlı çatışmaya gireceğini düşünen ya da yanı başına bir kurşun geleceğini düşünen ya da bir bomba geleceğini ya da bir mayına basacağını düşünen bir şahsın yedi yıllık psikolojisinden sonra herhangi kamu kurumuna getirdiğiniz zaman orada sağlıklı hizmet almanız mümkün değildir, bunun örneklerini uzman çavuşların atanmalarında görüyoruz. Geçmişte Sağlık Bakanlığı alıyordu, Adalet Bakanlığı alıyordu, İçişleri Bakanlığı alıyordu, şimdi hiçbirisi almıyor, sadece belediyelerin kapılarında yığıldı bu insanlar.

Ben size küçük bir örnek anlatayım: Osmaniye Cezaevine incelemeye gittiğimizde bize işkence şikâyetleri geliyordu "Gece cezaevi koşulları basılıyor 5-6 kişi tarafından, işte, istenilen şahıslar götürülüyor, dövülüyor." Cezaevi Müdürüne sorduk "Kim bunlar?" diye, "Robokop'lar." dedi. Yani, adı da Robokop olmuş, yani cezaevi müdürünün bize resmen telaffuzu bu. Kim bunlar, nereden? "Bunlar uzmanlık çavuşluktan infaz koruma memurluğuna alınanlar." Getirdi, karşımıza dizdi. Gerçekten böyle Güneydoğu'da savaşmış komandolar. Bunlar Robokop olarak kullanılıyorlar.

Şimdi, düşünün, Robokop olarak kullanılan bir şahsı bir hastanede halkla ilişkiler bölümüne getirirseniz, bir okulda okul hizmetlisi, okul kâtiibi olarak, okula yazman olarak getirirseniz, yani, bu psikolojideki insanların bütün kamu kurumlarında kullanılmasını nasıl bir demokratik toplumda, işte, halka dayalı, halka hizmet, "Halkın hizmetindeyiz." denilen bir toplumda bu insanların oraya intibakını nasıl sağlayacaksınız ve bu insanları orada nasıl istihdam edeceksiniz? Bana kalırsa "kamu kurum ve kuruluşları" demek yerine bunu, Millî Savunma Bakanlığının uygun yerlerinde istihdam etmek gerekir bu insanları. Değilse sivil alana yedi yıl oralarda, o psikolojide hizmet etmiş ve canını ortaya koymuş ve can korkusuyla yedi yıl yaşamış insanları bütün kamu kurumlarına getirmeye kalkarsanız burada tafisi mümkün olmayan sorunlar çıkabilir diye düşünüyorum, bu konuda uyararak istiyorum.

BAŞKAN – Başka madde üzerinde söz almak isteyen?

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Zenderlioğlu.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Tabii ki Sayın Vekilimin dikkat ettiği nokta çok önemli, gerçekten de öyledir, onların o psikolojik travma altında yetiştikleri için gerçekten topluma adapte olmaları çok zor. Hele böyle kamu alanında çok hassas olan bir yerde konumlandırılmalarının çok anlamlı olduğunu düşünmüyorum. Hatta bu insanların gerçekten psikolojik tedaviden geçmeleri gerekir, rehabilite edilmeleri gerekir ki topluma uyum sağlayabilsin. Yani, şimdi, siz Cudi'de görev yapmış bir askeri, uzmanı getirip bilmem, İstanbul'un bir sağlık teşkilatında görevlendirirseniz onun ortaya çıkaracağı vaka ne olabilir, hiç düşündünüz mü? Bir empati kurun, bu insan yedi yıl o dağda kış demeden, kar demeden, soğuk demeden sıfırın altında 30 derecede öyle bir yaşantıdan gelip böylesi bir yaşantıya nasıl uyum sağlayabilecek? Onun için itirazımız budur yoksa o insanı neden görevlendiriyorsunuz demiyoruz. Alın, götürün, nerede görevlendiriyorsanız görevlendirin ama böyle sivil kurumlarda, hatta kamu alanlarında bence bu yasa hiç de uygun

değildir. Yani sizin de takdirinize sunuyoruz yani o vakaları burada anlatmak istemiyorum. Sayın Vekilimiz sadece bir örnek verdi. Buna benzer binlerce vaka var. Geceleyin onları götürüp başka yerlerde nasıl kobay olarak kullandıklarını biliyoruz. O açıdan bence çok tehlikeli bir şey bu. Bu yasada tamam şey yapılabilir, bunlar, dedim ya daha önce büyük para da verilebilir, maaşları verilebilir, bunların sigortaları, güvenceleri sağlanabilir ama asla yarın, öbür gün bu toplumda büyük travmalara neden olacak insan... Bir şey yapıyoruz yani ateşle oynuyoruz. Ben onu hemen kısaca ifade edeyim. Çok yanlış buluyorum ve ileride büyük vakalara neden olacak bir altyapı oluşturuluyor. Aman ha! Bu daha, giderek toplumun demokratikleşmesini bir kenara bırakın daha antidemokratik nasıl olabilir bence fitilini çekiyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, sadece şunu gerçekten her 2 vekilimizin de değerli katkıları var, benim de katıldığım nokta olabilir. Ancak, sadece Millî Savunma Bakanlığı bu kadar personeli... Şu anda bile 5 binin üzerinde uzman, iki yıllık ayrılmış olanlar var veya ileride hiçbir zaman Millî Savunma Bakanlığının mevcut kadrosu bunları istihdam etmeye yetmez, mümkinâtı yok. Dolayısıyla, biz de istiyoruz ki: Vatandaşımızı rahatsız edecek bir kimseyi halkla muhatap etmeyi biz de düşünmeyiz, bundan en önce kaçınan biziz. Çünkü vatandaşın şikâyeti bize gelecek, siyasetçi o bakımdan iyidir, test edilir. Bununla ilgili bir yönetmelik çıkarılacak. Bu dediğiniz sıkıntıların hepsi olabilir ama yaşayarak da öğreneceğiz, halkla belki muhatap olarak... Bizim daha önceki bir düzenleme de... İşte her gün yeni bir şey geliyor. “Acaba orman işletmede orman muhafaza memuru olarak kullanılabilir mi?” diye düşünüldü, “Kullanılabilir.” dendi. İşte, en azından cezaevlerinde kullanılmayacağı ortaya çıktı. Dolayısıyla da burada da bir mülakatta keyfiyeti var. Eğer diğer şartları taşıyorsa bu mülakatta görelim, şu anda her kuruma gidecek diye bir kayıt yok, yaşayarak öğreniyoruz. Ama, burada görev yapanlar da bizim evlatlarımız, bizim çocuklarımız, bu ülkenin vatandaşları. Bir problemimiz var, bu problemi...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Elbette Sayın Bakanım. Aslında onları da korumak istiyoruz zaten.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Ama, o yönetmeliğe bir bakalım, daha henüz bir uygulama yok. Ama, bu kaygılarınız inşallah o yönetmeliğe yansır ve uygulamada bakarsınız ki bu söylediklerinizin hiçbirisi olmayacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Moroğlu.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Şimdi, hepimiz hassasız. Orman meselesi benim de aklıma geldi siz konuşmadan. İsterseniz diğer gruplardan 3-4 arkadaşla bir önerge çalışması yapalım Sayın Başkan. Yani, Mecliste düzetebiliriz. Şu getirilebilir: Hangi kurumlarda çalışacağı en azından tanımlanabilir, onu başarısak iyi olur, değilse yönetmeliğe bırakmayalım, yönetmeliğe bırakırsak hem gecikiyor hem de bir belirsizlik yaşıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Zenderlioğlu, buyurun.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Sayın Başkanım, şu anlamda söylüyor yani yanlış anlaşılmasın: Biz istemeyiz bir insanın ekmeğiyle oynama falan. Hatta bazılarından biz bu Komisyona gelmeden önce değişik yerlerden bize telefonlar açıyorlar, bizim şeyimizi destekleyin diye. Ben şunu söylüyorum: Şu anda 86 bin korucu var. İşte orada burada söyleniyor, fıslıltı gazetesinde orada burada dilleniyor, bunların ormanda, tarımda istihdam edileceği, yerleştirilecekleri söyleniyor. Bu açıdan eğer bunlar da gelirse daha kötü bir yük olabileceğinin işaretini belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kahveci.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Orman muhafaza memuru deyince hemen böyle dikkat bana çevrildi. Şimdi, tabii, bu arkadaşlarımız bir meslek sahipleri ise, yani diyelim ki bir okulu bitirmişlerse meslekleriyle, yani diplomalarıyla uyumlu olan yerlerde elbette ki çalışabilirler. Şimdi, orman muhafaza memurluğunu... Artık iki yıllık ormancılık meslek yüksekokulları var, bunlar ormancılık meslek yüksekokullarını bitirmişler ama orman teşkilatına girememişler, uzman sözleşmeli erbaş olmuşlarsa onların mesleki eğitiminden kaynaklanan bir avantajıyla birlikte onlar kurumlara girebilir. Ama, herkes her kurumda çalışamaz çünkü burada şey yapan herkesin eğitimi olacak, en azı herhâlde bir lise mezunu olacak çünkü başka şeyi yok zaten yani daha aşağı seviyede değil.

BAŞKAN – Daha aşağısı zaten yok.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Dolayısıyla, o meslekleriyle uyumlu olan kurumlar, zaten kurumlar da bunları mülakat yapacağından dolayı... Yani, herkesi zaten her kurum almayacak, kurum bunun fiziksel fiziksel yapısına bakacak, diplomasına bakacak, hitabetine bakacak, bazı özelliklerine bakmak suretiyle alacak. Onun için ben o konuda çok endişe duymuyorum. Çünkü

kurumlar her okuldan yedi yıllık erbaşlık yapmış olan herkese "Her kurumda senin hakkın var, gel." deyip de alacak diye bir şey yok, onlar bir seçme yapacaklar bunların üzerinde.

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Ben de şöyle bir tespitte bulunmak istiyorum: Bir kere, çalışmak kendi başına bir rehabilitasyon yöntemi. Bir de bu şekilde askerî personel olarak daha önce TSK içerisinde görev yapmış bu insanları sanki bir sorumlu veya psikolojik anlamda sıkıntılı kişiler gibi görmenin de çok doğru olmadığına inanıyorum. Kaldı ki Millî Savunma Bakanlığı içerisinde değil, eğer biz gerçekten bunların toplumla entegre olmalarını istiyor isek bütün kurumlarda normal vatandaşlarımız nerede çalışıyor ise onların içerisine dağılmak suretiyle bir rehabilitasyon yönteminin daha doğru olacağını düşünüyorum. Olabilirse şu olabilir belki, şunu önermek istiyorum: Bu tür kurumlara geçiş öncesinde bir eğitim programı çerçevesinde eğer bu önceden böyle bir ön rehabilitasyon işlemi yapılabilirse bu daha yararlı olur kanaatindeyim.

Buyurun Sayın Toptaş.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, değerli arkadaşlar, yani bu gençler hayatının en verimli çağında ve en genç çağında bu ülkenin birliğini, bütünlüğü korumak için en tehlikeli yerlere, en tehlikeli görevlere çok ucuz, çok az paralarla gönderdiğimiz bizim çocuklarımız. Bu çocuklar bizim çocuklarımız ve bu çocukların problemleri de bizim çocuklarımızın problemleri. Yani, bu problemleri yok farz edemeyiz. Bu problemlerde o çocukların kabahati yok, o çocukların içinde bulunduğu koşullar bu problemleri yaratıyor. Dolayısıyla, çocuklardan kaynaklanmayan bir problem nedeniyle biz o çocuklar için "Şu ya da bu biçimde işsiz kalsın, atalım, toplumun dışında kalsın." demek gibi bir şey düşünemeyiz, hiç kimse düşünmez bunu. Ancak bu çocukların içinde buldukları konum ortada. Hepimiz biliyoruz. Bunları bir biçimde rehabilite etmek de bizim görevimiz. Daha kendi mesleklerine, yedi yıl çalıştıkları mesleklerine daha uygun alanlarda çalışmalarını sağlamak da bizim görevimiz. Yani, yedi yıl o psikolojiden gelen, o psikolojide ezdiğimiz diyeyim daha doğrusu, o çocukları biz başkalarını ezcekleri alanlarda görevlendirirsek o çocuklara iyilik etmiş olmayız. Orada suç işlerler, suç işlemeye teşvik edilirler. Dolayısıyla, burada bir dikkat çekmek istiyoruz ve bu dikkat de o çocukların yararına bir dikkattir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Faruk Bey, buyurun.

ÖMER FARUK ÖZ (Malatya) – Medisin, yasanın hangi personelini nerede çalışacağını belirleme noktasında olmaması lazım. Yürütme diye bir olay var ve ülkemizde de Devlet Personel Başkanlığı diye bir kurum var. Devlet Personel Başkanlığımız bu vasıftaki insanların nerelerde çalışabileceğini bir yönetmelikle belirleyebilir, bu kadar detayının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüp "Şunlar şurada çalışabilir." denilmesini ben çok doğru bulmuyorum.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Gerçekten bundan önceki durumda 22 yaşında giren, 29 yaşında sadece iç güvenlik bölgesinde çalışabilecekti ama biraz önce Sayın Moroğlu da söylemişti "Bu yasayla ne getirdiniz?" diye. Biz bu yasayla bu insanların yedi yıl güneydoğuda iç güvenlikte çalışmak zorunluluğunu da kaldırıyoruz, artık orada değil. Dolayısıyla, artık eskisi gibi...

BAŞKAN – O daha sonra gelecek maddede var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Evet, efendim

İnşallah, bu demokratikleşme, Türkiye'nin standartlarını yükseltmede ilerledikçe normalde problem gibi düşündüğümüz şeylerin de belki hiç problem olarak önümüze çıkmayacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tabii, Sayın Toptaş'ın söylediği, aslında genel manada baktığımızda aslında herkes aynı şeyleri söyledi. Ama, burada bir ince nokta var: Devlet Personel Dairesi boş yerleri belirtecek, mülakat yapılacak ve kişinin uzmanlık alanlarına göre, hani faraza iki yıllık hayvan sağlık memuruysa Tarım Bakanlığına müracaat ettiği zaman oraya yönlendirilecek, bir yönlendirme var. Söylediğiniz problem uzun vadede çıkar mı? Elbette ki insan olan her yerde problem olacaktır. Birtakım sıkıntılar da olacaktır ama sıkıntılardan da çözümü o mülakatı ve şeyi yoksa her tek tek kanuna "Şu madde şu işe girer, bu işe girer." diye yazarsa o zaman da başka genişlemiş iş alanlarına bunu yerleştirelim. Ne yazacağız? Bunlar silahlı personel olduğuna göre hemen ilk aklımıza gelen orman muhafaza diyeceğiz, artı cezaevlerini diyeceksiniz, üç-dört tane geliyor. Aslında bize göre, bana göre çoğu kez de bunların oradan başka

bir yere girmesi aslında daha da ılımlı olur. İnşallah önümüzdeki günlerdeki bu yönetmelik çalışmalarında bu dikkate alınır, daha bir rahatlatılıyor diye düşünüyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Bakanım, yönetmelik hazırlanırken bize de haber verirseniz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam.

BAŞKAN - Yani, çünkü orada biraz daha bunu olgunlaştırmak lazım.

Madde 5'e geçtik.

**MADDE 5-** 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 9- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere, askerliğe sevk edildiği tarihten geçerli olmak üzere; yedek subaylar için sınıf okulunda geçen sürenin bitiş tarihine, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen olacaklar için temel askerlik eğitimi süresinin bitiş tarihine, erbaş ve er olarak yerine getirenler için ise askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir. Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Sakatlık Derecesi	Ödenecek Tazminat Göstergesi
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000

BAŞKAN - Madde 5 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, sırada madde 6 var.

**MADDE 6-** 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 77 nci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yılda otuz günden fazla izin ile acemi eğitimini tamamlamamış bulunan yükümlülerden fevkalade özürleri olduğu anlaşılanlara izin verebilmek hakkı asgari alay ve eşidi komutanlığına (Deniz ve Hava Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında eşidi) aittir."

BAŞKAN - Madde 6 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7...

**MADDE 7-** 1111 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 79- Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlüler hakkında tanzim edilen suç dosyası, suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip, birlik veya kurum amirliklerince adli yönden bağlı bulunulan askeri mahkemenin teşkilatında kurulduğu kıta komutanlığı veya askeri kurum amirliğine derhal gönderilir. Hazırlanan suç dosyasında yükümlülerin

kaçtıkları tarih ile üzerlerinde götürdükleri eşya ve teçhizat belirtilir. Yapılan bu işlemler ayrıca kayıtlı oldukları askerlik şubelerine bildirilir. Askerlik şubelerince yükümlülerin adreslerine bilgilendirme amaçlı yazı gönderilir."

BAŞKAN - Madde 7'yle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre madde 7'yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 7 kabul edilmiştir.

Madde 8...

**MADDE 8-** 1111 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Fırar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülerden haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararları olanlar, ele geçirilinceye kadar kolluk kuvvetlerince aranır. Yakalananlar hakkında ilgili adli makamın talimatı doğrultusunda işlem yapılır.

Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olmayanlardan kendiliğinden gelen ya da kolluk kuvvetleri tarafından askerlik şubelerine teslim edilenler, yol ve işe bedelleri ödenerek serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilirler.

Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolan er ve erbaşların yeniden birliklerine dönmeleri halinde durumları, mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma veya kaybolma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Kurul tarafından kusursuz görülenler ile haklarında kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin birliklerinden ayrı geçirdiği süreler hizmetten sayılır ve ödenmemiş özlük hakları ödenir."

BAŞKAN - Madde 8 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 9'a geçiyoruz.

**MADDE 9-** 1111 sayılı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 8- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere; askerliğe sevk edildiği tarihten, askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir.

Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Millî Savunma Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Sakatlık derecesi	Ödenecek Tazminat Göstergesi
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000"

BAŞKAN - Madde 9 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge var, okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal  
İstanbul

Dilek Yüksel  
Tokat  
Ömer Faruk Öz  
Malatya

Seyit Sertçelik  
Ankara

MADDE 10 - 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

"EK MADDE 9 - İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak alınmış bir diploma, sertifika veya ehliyet gibi belgelere sahip olan, bu kanun hükümlerine göre silah altına alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan erbaş ve erler, özel kanunlarda belirtilen koşullara uyulması şartıyla, asgari alay komutanı ve eşiti komutanın onayı ile bu belgelerin kendilerine verdiği yetki kapsamındaki görevlerde çalıştırılabilir, mesleki hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilebilir"

BAŞKAN - Sayın Bakanım, katılıyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, katılıyoruz. Çünkü doktoru doktor olarak kullanıyoruz da laborantı laborant olarak kullanamıyoruz. Eğer gerçekten laborantsa, ehliyetli, liyakatliyse komutanının onayıyla bu işlerde çalıştırılabilirsin diyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Konuşacak mısınız, gerekçe mi?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Gerekçe...

Gerekçe:

Önerge ile mühendis, laborant, elektrik teknisyeni gibi belge sahibi erbaş ve erlerin aldıkları eğitimle ilgili alanlarda çalıştırılabilmelerine imkân tanınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Söz almak isteyen var mı?

Olmadığına göre, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 10...

**MADDE 10-** 7/5/1947 tarihli ve 5044 sayılı Askerî Okullar Öğretmenleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (I) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"I- Meslek dersleri öğretmenleri, muvazzaf veya emekli askerî personelden;"

BAŞKAN – Madde 10 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre madde 10'u oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 11...

**MADDE 11-** 5044 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II- Orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan, muvazzaf veya emekli askerî personelden veya sivillerden;"

BAŞKAN – Madde 11 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurun.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, “burada ortaöğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan muvazzaf veya emekli askerî personelden veya sivillerden;” Buradaki “siviller”i sabahki brifingde konuştuk ama anlamadım, o konuda arkadaşların bilgi verirse biz de ikna olmuş oluruz oy vereceğimiz şeyde.

“Sivillerden” diyor Sayın Bakanım, “ortaöğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan sivillerden” kim bu siviller yani?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Mesela, daha öncede de Millî Eğitime bağlı okullarda kaymakamların, İngilizce dersine girdiği görülmüştür, değil mi? Yani, kendi öğretmen kadrosunun dışında eğer ihtiyaç varsa astsubaylardan... Bir astsubay tanıdım da onu söyleyeyim. Astsubay kendisi bitirmiş ama hukuku da bitirmiş, hukuku bitirdikten sonra doktorasını da yapmış, böyle bir kimse var, şu anda da OYAK'ın Yönetim Kurulunda diyeyim dolayısıyla belirlenmiş oldu. Gerçekten de sivil memurlardan veya dışarıdaki kamu görevlilerinden de eğer gerçekten bu şartları taşıyan varsa ihtiyaç olması hâlinde görevlendirebilirsin. İki alternatif, ya ders boş geçecek ya da bir sivil dedikleri...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hayır, şu anlamda sordum Sayın Bakanım: Yani, bunlar kadroya mı alınacak?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Hayır, hayır efendim, yok.

BAŞKAN – Boş derslere girip dersi doldurmak...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sadece ders vermek...

BAŞKAN – Sayın Toptaş, tamam değil mi?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Tamam efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

**MADDE 12-** 5044 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Askerî okullar için 2 nci ve 3 üncü maddelerde yazılı şartları taşıyan öğretmen bulunmadığı takdirde, mütehassis askerî personel ve mütehassis diğer Devlet memurları, ek görevle, öğretmenliğe tayin olunurlar."

BAŞKAN - Madde 12 üzerinde söz almak isteyen var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 13 zaten yürürlükten kaldırma maddesi.

**MADDE 13-** 5044 sayılı Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN - Bu madde üzerinde konuşmak isteyen var mı? Yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 14...

**MADDE 14-** 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrasının ikinci paragrafının altıncı cümlesinde yer alan "Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı" ibaresi "Bakanlar Kurulu" şeklinde, dokuzuncu cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu fıkra uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin, bu fıkra kapsamındaki faaliyetleri, askerlik hizmet ve görevlerinden sayılır."

BAŞKAN – 14' üncü madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 15...

**MADDE 15-** 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Askerlik: Harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir."

BAŞKAN – Madde 15 üzerinde söz almak isteyen var mı?

Zaten aşağı yukarı tümü üzerinde hep bu maddeler üzerinde konuştuk.

Buyurun.

ARİF BULUT (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunu öğleden önceki konuda da bahsetmiştik. Şimdi, bizde askerlik zorunlu askerlik biliyorsunuz, vicdani ret hakkı bile kullanamıyorlar. Zorunlu askerlik, ifade ettiği zorunluluk gereği zorunlu olarak yapılan bir askerliktir yani kimseye "Gel, sana zorunlu olarak harp sanatları öğreteyim." diyemezsiniz. Yani, bizdeki askerlik zorunlu askerlik ve yurdunu korumak için askere giden insanlar... Yani bir amacı vardır. Burada siz de vatanını korumak, cumhuriyeti korumak gibi cümleleri çıkarıp yalnızca "harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir." diye bir cümle koymuşsunuz, bunun doğru olmadığı kanaatindeyim. Burada, yurt savunması ve rejimi korumayı yani cumhuriyeti korumayı da buraya eklenmesi gerektiğini düşünüyorum yani bu çok yalın, hiç anlam ifade etmeyen bir durumdur, harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir. Yani, zorunlu olarak "Gel sana harp sanatı öğreteceğim, öğrettikten sonra da seni eve göndereceğim." yani bu şekilde askerlik tarif edilemez diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bir şey söyleyecek misiniz Sayın Bakanım?

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, sadece bir açıklama: Bu, biliyorsunuz, silahlı kuvvetlerin İç Hizmet Kanunu'nda değişiklik. İç Hizmet Kanunu diyor ki... Sadece bu zorunlu askerlik yapanlara ilişkin değil, bir tanım. Doktor nasıl Türkiye'de doktora, bir meslekse Amerika'da aynı yani Türk'ün doktoruyla Amerika'nın doktoru farklı değil.



Türkiye’de nasıl ki bilgisayar mühendisliği bir meslekse, bir tanım varsa Amerika’dakiyle bir tanımı yok değil. Bu sadece zorunlu askerliğe de ilişkin değil. Bakın, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu’nun kapsam maddesinde Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerinde subay, askerî memur, astsubay, askerî öğrenciler ve diğer, bu sizin dediğiniz zorunlu askerliği de kapsıyor, sadece değil. Dolayısıyla, işte, benim paşam burada, dolayısıyla paşamı da kapsıyor yani. Bu zorunlu askerlik değil, onun dışında olan bir şeydir. Onun yapmış olduğu meslek de, Türk vatanını savunacak. Askerliğin amacının biraz önce tanımını yaptık, dedi ki bu ülkeyi savunacak. İşte, sağlık görevlisi farklı şey yapacak, silahlı kuvvetler farklı bir şey yapacak, yargılama farklı bir şey yapacak.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, oylarınıza sunuyorum...

ARİF BULUT (Antalya) – Bir dakika Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ARİF BULUT (Antalya) – Yani, burada 15’inci maddenin tanımlamasına baktığımız zaman, aynen şöyle yazmışsınız: “Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu’nun 35’inci maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde askerlik tanımı yeniden değiştirilmiştir.” demişsiniz. Sayın Bakanım, yani ne alakası var, ben onu öğrenmek isterim. Tamam, anlattınız yani paşam da mesleği gereği bu iş yapıyor, buradan hayatını geçindiriyor, parasını kazanıyor, günü geldiğinde de emekli olup gidiyor ama askerlik dediğimiz zaman yani ülkeyi savunma yönünden baktığımız zaman, demin konuştuğumuz şeyler ortaya çıkar. Siz bunu 35’inci maddeye bağlamışsınız ve hiçbir anlam ifade etmiyor bize göre, hiçbir anlamı yok bunun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalçın, siz de bir şey söyleyeceksiniz.

EDİP SEMİH YALÇIN (Gaziantep) – Evet Sayın Başkanım.

Esasında, Sayın Milletvekilinin endişelerine ben de katılıyorum. Burada askerliği tarif için yola çıkılmış ama o askerliğin kimin için, hangi millet veya vatan için olduğu hususunda ciddi anlamda bir eksiklik var. Tersten düşünelim, burada “Türk vatani” nin olmasının sizce ne mahzuru var? Türk vatani veya Türk yurdu için askerî eğitimin bir harp sanatı olduğunu ifade etmenin ne zararı var ki böyle iki kelime çıkartılmış?

Ayrıca, bir diğer husus, genel görüşmede arkadaşlarımız izah ettiler esasında, ben orada söz almadım çünkü 35 maddenin içerisinde ağırlıklı olarak özlük haklarıyla ilgili hususlar var, bunlara katılmamak mümkün değil ama özellikle bu 2 madde, 35’inci maddedeki değişiklik ve bu husus fevkalade tehlikeli. Burada, bunu yapan irade esasında cumhuriyetin hasmı gibi algılanır. Bakın, ben endişelerimi ifade ediyorum, siz olmadığını söyleyin yine bana. Bu endişeyi giderebilmek için, yine maddeler üzerinde oynamak üzere daha yumuşak bir geçiş sağlanamaz mı? Yoksa, şunu arkadaşlarımızın hepsi söyledi: Darbe kanunla yapılmaz, kanunla da darbe engellenemez. O hâlde, bu kadar büyük endişeye gerek yok diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Bakanım, bir açıklama yapacak mısınız?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz hepimiz bu vatan için, bu millet için hizmet ediyoruz. Bayrağımız belli, Türkiye Cumhuriyeti vatanımız, Türkiye Cumhuriyeti devletimiz. Dolayısıyla, bunlarda hiç şüphe yok. Türkiye Cumhuriyetinin birliğini Cumhurbaşkanımız temsil eder, yürütme organı Bakanlar Kuruludur. Hepimiz milletimize hizmeti etmek için Türk vatanının layık olduğu yere getirmek için... Başka bir vatanımız yok.

Biz buraya şunu yazabilir miyiz: “Türk Silahlı Kuvvetleri –işte, yakın ülke olmasın da- Kamboçya’yı korumak için vardır.” Böyle bir şey düşünülmez ki. Malumun ilamına gerek yok diye düşünüyorum. Bu, ülkenin milletini, vatanını korumak için asli görevidir. Nasıl ki doktor, bu milletin halkı için çalışıyorsa.

Arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Moroğlu.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, bazı uzlaşmaları sağlayalım diye ısrar ediyorum. Bu madde eski hâliyle kalsa ne zararı vardı bize?

EDİP SEMİH YALÇIN (Gaziantep) – O soruyu sordum ama cevabını alamadık Sayın Bakandan.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sordum, bir daha soruyorum: Yani, bu madde eski hâliyle, “Askerlik sanatı, Türkiye’nin istiklal ve cumhuriyeti korumak için harp sanatını öğrenmektir.” diye kalsaydı. Yani, şimdi biz özellikle dönemin özelliğini de dikkate alarak “yapmayın” diyoruz yani buradan bu madde kalsın. Ne olur yani askerliği siz eksik mi yaparsınız sevgili komutanlarım, ya da

diğerleri bunu yanlış mı yapar? Hayır, bunu tartışmak bile yersiz. Niye gerek duydunuz, onu öğrenmek istiyoruz, burada ne anlatıldığını öğrenmek istemiyoruz. Niye değiştirmeye gerek duydunuz?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Moroğlu, az önce gerekçeyi okurken “35 ile ilgili olduğu için değiştiriliyor.” dedi ya gerekçede.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Hiç alakası yok.

BAŞKAN – Alakası var, nasıl yok. Şöyle söyleyeceğim: 35’te ne diyor? “Türk vatanını savunmak ve caydırıcılığı sağlamak.” Ha, demek ki 35’in gerekçesine göre değiştirilen askerlikteki birinci amaç, Türk vatanını savunmak.

Ha, burada başka bir şey var aslında, ileride bir maddede daha gelecek. Ayrıca, yurt dışına biliyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla asker gönderebiliyoruz. Şimdi, burada sadece Türkiye için “iç” dersiniz...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Komutan, siz de biliyorsunuz bu işe gerek olmadığına da, vallahi nasıl savunuruz diye...

BAŞKAN – ...o zaman NATO’ya katılamayız, şeye katılamayız sadece “iç” dersek yani buradaki şey bu. Evet, ülkeyi savunmak esastır tabii Türk Silahlı Kuvvetlerinde ama ülkeyi savunurken, işte, nitekim Bosna’ya asker gönderdik, Afrika’ya asker gönderdik. Bunun için de yani sadece sınırlarsanız oraya asker gönderemeyiz.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Ben Şirin Ünal Komutanımın gözlerine bakıyorum, bunların getireceği şeyleri sonra beraber gene göz göze bakarak anlayacağız biz. Yani, biz uyaralım da.

BAŞKAN – Evet, oylarınıza sunuyorum: Kabul eden arkadaşlar...

Bunu artık oyladık, öbür maddede görüşelim.

Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 15’i görüştük, 16’ıncı maddedeyiz.

**MADDE 16-** 211 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 35- Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmaktır.”

BAŞKAN - Buyurun, 16’ıncı maddede, zaten çok söylendi, biraz daha dinleyelim, bura önemli madde.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, yani bu görüşüğümüz tasarının değil, Millî Savunma Komisyonunun bu dönem içerisinde görüştüğü en önemlisi yani.

BAŞKAN – Buyurun, onun için buyurun diyorum ben.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Biz, tarihe tanıklık eden insanların sorduklarını, yarın tutanaklarda başkaları araştırarak yani sözlerimizi söylemek durumundayız.

Öncelikle şunu belirtmek isterim ki: Cumhuriyet Halk Partisi İç Hizmet Kanunu’nun 35’inci maddesinin değiştirilmesi konusunda 2010 yılında, 23’üncü Dönem’de ve 24’üncü Dönem’de iki değişiklik önergesi vermiş olmasına rağmen, ne yazık ki bugüne kadar gündeme getirilmemiş olmasını ve bu görüşmelerdeki tasarıyla da birleştirilmemiş olmasını üzüntüyle karşıladığımı belirtmek isterim.

BAŞKAN – Orada bir sözünüzü kesebilir miyim? Tasarıyla bakın, söylediniz ve birleştirdik.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, ben gelişinden bahsediyorum.

BAŞKAN – Gelişinden, ben sonra söylerim niye birleştirmediyimi. Ben önergeyi bile hazırlattım, teklif geldiği anda birleştirmek üzere hazır bekliyorum. Sonra söylerim ben sana.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, İç Hizmet Kanunu’nun 35’inci maddesi ve hatta bundan önceki versiyonu, 2771 sayılı Yasa’nın 34’üncü maddesi 27 Mayıs müdahalesine, 12 Mart darbesine, müdahalesine, 12 Eylül darbesine, müdahalesine gerekçe gösterildiği iddiasıyla tartışılır hâle geldi. Gerçekten, hiçbir yasa maddesi, hiçbir darbe teşebbüsünün veya darbenin kaynağı olamaz, hiçbir darbe kaynağını yasadın alamaz. Bu, aslında, İç Hizmet Kanunu’nun 35’inci maddesine de uygun ya da o yasayı çıkararlara da hak ettikleri bir davranış değil. Dolayısıyla, “Biz 35’inci maddeyi değiştirerek darbeleri önüyoruz, önleyeceğiz bundan sonra.” dersek doğru söylememiş oluruz. Eğer bunu dayanak olarak kabul edersek 12 Eylül cuntasının ve faşist diktatörlüğünün başındaki Kenan Evren’in yargılamada yaptığı savunmaya, “Ben yasaya uygun olarak davrandım, beni suçlayamazsınız.” dediği davranışa da biz Komisyon olarak “Evet, yasa böyle istiyordu, o da yaptı bunu.” gibi bir destek olmuş oluruz ki bunu da kabul etmek mümkün değil.

35'inci madde aslında toplumdaki algı nedeniyle gündeme getirilen ve o algıyı değiştirmek için gündeme getirilen bir madde ama arkadaşlarımızın dediği gibi, o algıyı değiştirmek için öyle bir hâlde getirmişiz ki sadece yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı ülkeyi savunmak noktasında... Hâlbuki bizim verdiğimiz teklif birleştirilmeden önce eğer bize gönderilmiş olsaydı, diğer arkadaşlarımıza gönderilmiş olsaydı, üzerinde bir tartışma fırsatı olmuş olsaydı, kamuoyunda bir tartışma fırsatı olmuş olsaydı... Ne demişiz o teklifimizde biz? "Silahlı kuvvetlerin vazifesi Türk yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini parlamenter demokratik sistemin işleri çerçevesinde ve Anayasa'ya bağlı olarak kurmaktır." demişiz. Yani, bir ülkeye, bir yurda saldırı illa yurt dışından olacak diye bir hadise yok ki. Suriye'de bir savaş var şimdi. Saldırı yurt dışından mı? Yurt dışı kaynaklı, içerideki provokasyonlara alet olan ya da içeride örgütlenen muhaliflerin silahlandırılması yoluyla içeride yaşanan bir savaş var. Kaldı ki biz bunun yabancı değiliz. Bu ülkede kırk yıldır PKK terörü bugün geldiği noktada, daha on gün önce topladıkları, demokratik adını da verdikleri bir kongrede "özgürlüğümü, federasyonumu ya da bağımsızlığımı tartışacağımız, bu konudaki, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı tanınması gerekir." diye kamuoyuna deklarasyon yayınlıyor ve Hükûmete muhtıra veriyor yani bu bir muhtıradır, "İkinci adımı başlatmadınız" diyor. Yani, şimdi, burada olan ne? Yani, Güneydoğu bölgemizi kasıp kavuran, Batı'yı kasıp kavuran, büyük kentlerimizi yıllarca kasıp kavurmuş olan bu örgütlenme yurt dışı tehdit mi? Bu tehdide karşı Türk Silahlı Kuvvetlerini kullanmak için illa biz İç Hizmetler Kanunu'ndan başka, işte, İl İdaresi Kanunu, vali, EMASYA, bunlarla mı uğraşacağız? Yani, "yurt dışından" demeyi niye gereksindik burada? Yani, "yurdun tehlikeye girmesi hâlinde" demek bana göre daha akılcıydı, daha rasyoneldi diye düşünüyorum.

Bunun dışında, cumhuriyeti korumak, yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevi değil mi arkadaşlar? Anayasa'mızın silahlı kuvvetlere yüklediği görevler var, Millî Güvenlik Kuruluna yüklediği görevler var, Cumhurbaşkanına yüklediği görevler var. Biz bunların, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Anayasa'nın, yasanın kendisine verdiği yetkiler çerçevesinde ve Hükûmetin direktifleri çerçevesinde, bu ülkenin tümüne karşı, içeriden ya da dışarıdan yapılacak saldırılara karşı korumak olarak algılanmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz.

İkincisi, biz bunu değiştirerek algıyı da kaldırmış olsak bile yani "35'inci maddeyi değiştirdik, artık böyle bir algı da kalmadı, askerler de artık darbe yapamazlar çünkü böyle bir dayanak da bulamayacaklar." desek, darbeyi önlemiş mi olacağız? Darbeyi önlemek için önce demokrasinin ne olduğunu bizi yönetenlerin bilmesi lazım, önce demokrasinin ne olduğunu bizi yönetenlerin içselleştirmesi lazım, önce demokrasiye herkesin ihtiyacının olduğunu önce bizi yönetenler, sonra da bizim, toplum olarak kavramamız ve vazgeçilmezimiz hâline getirmemiz gerekiyor. Yani, bizi yönetenler eğer demokratik kuralara uygun davranmazlarsa, demokratik kurumları oluşturmazlarsa, özgürlükleri korumazlarsa, insan haklarını korumazlarsa, biz korunacak şeylerin farkına varmazsak farkına varan başkaları kendi demokratik haklarına sahip çıkmak isteyebilirler. Bu ülkede yönetenlerin sahip çıkmadığı bir demokrasiye başka hiç kimsenin sahip çıkacağını yani o anlamda, darbeyi zihniyetteki insanların sahip çıkıp demokrasiyi kuracağını filan da düşünmediğimize göre, önce bizim kendimizin, yasalardan önce demokrasiye kendimizin ihtiyacımız olduğunu içselleştirmemiz, kabul etmemiz gerekiyor.

Dolayısıyla, bizim önerimizdeki tanım ve kavram daha doğruydu diye düşünüyorum. Ben de arkadaşlarım gibi neden sadece yurt dışından gelen tehlikelere karşı Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunu'nda görevlendirdiği konusundaki maddenin yurt dışı olarak yazılmış olduğunu da anlamadığımı söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; ilk önce şu notu düşmemiz lazım Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ve şahsım adına: Hem 1960 darbesi hem 12 Mart darbesi hem 12 Eylül darbesi ve de buna ilave olarak verilen bütün muhtıralar hem en güzide kurum olması gereken ordumuza hem demokrasiye hem ülkemize yapılmış en büyük zulüm ve en büyük kötülüktür ve bugün bile bizi burada tartıştıran şey o darbelerdir. Onları önlemenin yolu da Sayın Toptaş'ın da ifade ettiği, ülkenin demokratikleşmesi ve bu talebe karşılık bulamayan bir ülke yaratmamızdır. Bunun için de en uygun öneri, Toptaş'ın da ifade ettiği değişikliktir. Burada yurt içi, yurt dışı diye bir karşılaştırmaya gerek yok.

İlave olarak şunu da sakıncalı buluyorum: Bir ilave daha var bu 35'inci maddenin değiştirilmesine ilişkin. Başta ki itirazlarımızı söyledik zaten, yurtdışından gelecek saldırılar meselesi yanlış diye. "Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmaktır." gibi bir ibareye de gerek olmadığını düşünüyorum. Şunun için gerek olmadığını düşünüyorum: Zaten bunlar başka şeyle de tanımlanmış. Burada bir kafa karışıklığı ve bir perdeleme için yapıldığını düşünüyorum. Bunlara hiç gerek yok. Sadece silahlı kuvvetlerin vazifesini, Türk yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan

Türkiye Cumhuriyeti'ni parlamenter demokratik sisteme uygun hâlde korumak için görevlendirilmesi talebi yeterlidir. Bu düşüncemizin dikkate alınmasını ve bu maddenin bu şekilde değiştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Teşekkür ederim.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Kaldı ki Anayasa'da da yurtdışına asker gönderilmesi konusunda bir hüküm de var.

BAŞKAN – Sayın Yalçın, buyurun.

EDİP SEMİH YALÇIN (Gaziantep) – Benim de arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, şahsım ve partim adına bazı endişelerim var. O da bu 35'inci maddede bazı düzeltmeler yapıyoruz derken çok daha muğlak ve anlaşılabilir ifadelerin ortaya çıkması ve bunun da ileride Türk Silahlı Kuvvetlerinin başını ağrıtmaması meselesidir.

İç ve dış şekliyle ayırım yapılmış olması kanaatimce yanlıştır. Ya buraya hiçbir ifadeyi koymasaydık "yurt dışında" diye veya diğer "iç" mevzusunu da dâhil etseydik. Çünkü şu noktadan alınız: Terör örgütü için tehdit hem içeridedir hem dışarıdandır. Biraz evvel arkadaşımızın ifade ettiği hususa bir örnek vermem gerekirse bunun en güzel örneği maalesef Reyhanlı örneğidir. Hem dış tehdit olarak ortaya çıkmıştır hem iç tehdit olarak ortaya çıkmıştır. Böyle konumlarda Türk Silahlı Kuvvetlerinin elini kolunu bağlamak veya Türk Silahlı Kuvvetlerini kışlaya hapsedmek doğru olmaz. Son müracaat mercisi yine silahlı kuvvetlerimiz olacaktır.

Bir diğer husus, Sayın Bakanım biraz evvel sorumuza cevap verirken ifade etti. Ben sadece bu iki maddeyi kastederek soruyorum: 2'nci madde ve 35'inci madde değiştirilirken esasında gerçek endişelerin farklı olduğu algısı, doğrusu bizim zihnimize yerleşmiştir. Bunu yaparken yine aynı Kanun'un -211'i- 37'nci maddesinde de sizi endişeye sevk edecek hususlar var, özellikle yemin kısmını kastediyorum. Onu niye ele almadınız?

Bir diğer husus, 1997 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Genelkurmay Başkanlığımızın gönderdiği "Cumhuriyeti kollama görevinden neyi anlıyorsunuz?" sorusunun cevabı, dönemin Genelkurmay Başkanlığı tarafından 6 maddeyle özetlenmişti. 2'si bu sizin gündeme getirdiğiniz 2'nci ve 35'inci madde, diğeri 37'nci madde. Diğerleri ise yine TSK'nın İç Hizmetler Yönetmeliği'nin 1, 85 ve 86'nci maddeleri. Onları gündeme getirmiyorum. Mutlaka bunları daha sonraki dönemde ele alacaksınız. Eğer bu mantaliteyle, bu mantıkla giderseniz mutlak suretle bunları da değiştireceksiniz. Bu hususun da Sayın Bakan tarafından cevaplandırılmasını istirham ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut, buyurun.

Sizden sonra Sayın Bakanım söz vereceğim.

ARİF BULUT (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diğer iki arkadaşım yeteri kadar bu madde üzerinde konuştuğu için, ben Sayın Bakana yalnızca bir soru soracağım, onun cevabını bekleyeceğim.

Sayın Bakan, 1980 Anayasası'nın birçok hükmüne hâlen sahip çıktığınız hâlde ve de bu 35'inci maddenin değiştirilmesi için daha önce 2 defa yasa teklifi verdiğimiz hâlde, o gün onları Genel Kurula getirmeyip de bugün bu yasayı alalece buraya getirmiş olmanız "Bunu AKP olarak biz değiştirdik, Cumhuriyet Halk Partisi buna karşıydı veya diğer muhalefet partileri buna karşıydı." fikrini yerleştirmek mi yani acaba bu fikri yerleştirmek midir? Seçim yasasının yüzde 10' da kalmasını hâlen savunduğunuz gibi, zamanı geldiği zaman yine vitrine bunları koyup muhalefeti suçlamak için mi bunu yapıyorsunuz? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

Size de söz vereyim, ondan sonra oylamaya geçeceğim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Komisyonumuzun üyelerine teşekkür ediyorum.

Öncelikle, İç Hizmetleri Kanunu'nun 37'nci maddesi "Silahlı Kuvvetlere katılan her asker andiçer. And sureti aşağıdadır:

Barıta ve savaşta, karada, denizde ve havada her zaman ve her yerde milleti me ve cumhuriyeti me doğruluk ve muhabbetle, hizmet ve kanunlara ve nizamlara ve amirlerime itaat edeceğime ve askerliğin namusunu Türk Sancağının şanını canımdan aziz bilip icabında vatan, cumhuriyet ve vazife uğrunda seve seve hayatımı feda edeceğime namusum üzerine andiçerim." der.

Genellikle bu içerikteki yemin bütün devlet memurlarının hepsinde var. Dolayısıyla bizim bundan hiçbir rahatsızlığımız yok ancak bizim dışımızdaki bir başka parti iktidara geldiğinde bunu da değiştirmeyi teklif edebilir, onu diyebilir.

Bir başka husus, gerçekten 35'inci maddeyi Sayın Vekilim "İşte biz de destekliyoruz." dedi. Fakat "Bizim verdiğimizizi çıkarmadınız da işte sizin getirdiğinizi çıkardık, CHP buna muhalif mi demek isteniyordu?" Hayır, burada millet görecektir. Bu 35'inci

maddeyi biraz sonra Sayın Başkanım oylamaya sunacak, biz bakacağız. CHP'liler destek verirse buna seviniriz, kesinlikle seviniriz. Neden? Bu, milletimizin ihtiyacı, geç kalmış diyoruz. MHP'liler destek verirse seviniriz. Bu ülke bir, bu vatan bir, hepimizin ortak kaygısı. Gerçekten fevriyetleri veya tali unsurları çok öne çıkarıyoruz. Ama bilin ki hiçbirimizin arasında bir fark yok. Neden? Hepimiz istiyoruz ki bizim de insanımız nasıl ki bu gelişmiş ülkelerdeki insanlar huzur içerisinde, gönlü rahat, yarınından kaygı duymadan, aynı dendiği gibi, saat beşte, altıda kapı çalındığında gelenin sütçü veya gazeteci olması dışında hiç kimsenin olmayacağını düşündüğümüz bir Türkiye hayal ediyoruz. Bu hayal sizin de hayaliniz, bizim de hayalimiz. İnanın, ayrıldığımız noktalar tali unsurlar. Biz hep şunu söylüyoruz ki tali unsurlarla ortak noktalarımızı tahrip etmeyelim, bunlara izin vermeyelim diyoruz. Destek verirseniz çok çok seviniriz. Çünkü şu anki mevcut durumdan geriye giden hiçbir düzenlememiz yok, daha iyiye gidiyoruz. Sizin öneriniz daha iyi olabilir mi? Yarın -dediği gibi- Cenab-ı Allah nasip eder, fırsat olursa siz de o önerinizi getirirsiniz, bizim getirmiş olduğumuz öneriyi daha ileri götürürsünüz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, tamam.

Son bir cümle ve ondan sonra oylamaya geçeceğiz, çok tartıştık bunu.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, önergemiz üzerinde gerekli değerlendirme yapılmadığı için, ben bu hassasiyeti göstermediğiniz için öncelikle üzüntülerimi belirtmek isterim.

Ancak, söylediğimiz gibi, bütün arkadaşların da söylediği gibi, Sayın Genel Başkanımızın da başından beri söylediği gibi, 35'inci madde bir bahane maddesiye, 35'inci madde darbe algısı yaratan bir maddeyse bu maddenin çıkarılmasına dahi, yasadan çıkarılmasına dahi "Evet" diyeceğimizi söylemek isterim. Ama biz görüşmelerde yasanın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk yurttaşının ruhuna daha uygun bir yasa olarak çıkmasını istediğimiz için çaba gösterdik, önergemiz de öyledir. İktidara gelirse de, bu konuda bir değişiklik ihtiyacı duyarsak da kendi önergemizi değerlendirerek bir değişiklik yapabiliriz. O, halkın bize olan teveccühüne bağlı. Ama simgesel bir madde olarak gördüğümüz için "Evet" diyeceğiz Sayın Bakanım, merak etmeyin.

BAŞKAN – İşin özü de simgesel maddedir yani bizim de görüşümüz bu. Birtakım şeylerin bahane olarak ortaya sürülmesini önlemek. Yoksa zaten yaparsa da yapar ya, bunun da başka şeyi yok ki.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ama yeni bahaneler yaratacak yeni unsurlar da eklememeliydiniz buraya.

BAŞKAN – Yok, bahane değil, yaratacak değil.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Başkanım, bir kelime...

BAŞKAN – Bir kelime dedin, bir kelime söyle, oylayacağım.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Başkanım, aslında Medisteki tavırlarımızdan da, özellikle benim tavırlarımdan da anlamış olmanız lazım. Basında "Milletvekilleri kendilerine gelince bir yasada uzlaşıyor." diyorlar ve büyük tepki sağlıyor. Şöyle bir yasada niye uzlaşma sağlıyoruz? Yani üç kelime burada... "Yurt dışından" kelimesi kalksa ne olur yani? "Yurt dışından" kelimesini kaldırırsek...

O zaman şöyle anlıyoruz: Biz karşı çıkalım buna bu nedenden ötürü ki hakikaten karşı çıkılacak bir tasarı hazırlanmış ama ondan sonra biz de elimizdeki medyayla şununla bununla çıkalım: "Görüyor musunuz, bu CHP var ya bu CHP, darbecinin ta Allah'ı. Hani kaldırıracaklardı İç Hizmet Kanunu'nu." diye bizi bir cendereye... Yani yapmayın lütfen ya. Gelin şu maddeden "yurt dışı" meselesini kaldıralım, hep beraber MHP'si de BDP'si de CHP'si de...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – "Bütün tehlikelere karşı" demek neyi kaybettirirdi bize yani?

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, biz buna oy vereceğiz muhalefet şerhimizi koyarak ama başta sizi, İzmir Valiliği yaptığınız için bütün İzmir'e şikâyet edeceğim.

BAŞKAN – Şikâyet et, haklı olduğumu ben biraz sonra sana anlatacağım.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Bir cümle...

BAŞKAN – Cümle cümle bitmiyor. Bir cümle de sana, haksızlık yapmayalım. Ne de olsa Antep'te de valilik yaptık.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Allah razı olsun Sayın Başkanım.

Biz burada darbelere bahane oluşturacak mevzuatları iyileştirerek Türkiye'yi daha demokratik bir ülke hâline getirmeye çalışırken an itibarıyla Mısır ordusu Mursi Hükûmetine muhtıra verdi, kırk sekiz saat süre tanıdı. Bunu da buradan ben kınamış olmak istiyorum.

BAŞKAN – Son size söz verip oyluyorum.

EDİP SEMİH YALÇIN (Gaziantep) – Bir tarihçi olarak Ali Beyciğim, Mısır medeniyeti ile Türk medeniyeti çok farklıdır. Orduların hareket etme biçimi, algılama biçimi de çok farklıdır. Böyle bir benzetme esasında yapmamak lazım.

Ben sadece kayıtlara girmesi bakımından, Sayın Bakana bugün medyada da olan bir hususta soru soracağım ama amacım kayıtlara girmesi. Bu çabanın zamansız gelmesi, bu denli bir madde teşkili gözüm süreci aşamasında terör örgütüne verilmiş bir söz müdür?

Kayıtlara girsin efendim, buyurun cevabınız.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir şey söyleyecek misiniz, yoksa oylayayım mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Çok net olarak... Sayın Vekilimizin sorusu: "Terör örgütüyle bir bağlantısı var mı?" Hayır, demokratikleşmeyle bir bağlantısı var, inanın, söylediğime inanmanız lazım çünkü ben size inanıyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, biz sözle söyledik, niye sayıyorsunuz?

EDİP SEMİH YALÇIN (Gaziantep) – Ben çekimser kaldım yalnız.

BAŞKAN – Öyle mi? Pardon. O zaman oy çokluğuyla. Oy birliği demeyin o zaman, ben göremedim çünkü 1 çekimser var. 16 bitti.

17'nci maddedeyiz.

**MADDE 17-** 211 sayılı Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları siyasi faaliyette bulunamaz."

BAŞKAN – 17'nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bir cümle bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Söyleyin.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bu madde üzerinde söz söylemeyeceğim ama arkadaşım bir haber verdi "Mısır'da askerler Mursi'ye muhtıra vermişler." diye. Sayın Başbakanın acaba bir müdahalesi var mı? Onu da öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Onu kendine sorarsınız.

17'nci madde üzerinde konuşan olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeye geçiyoruz.

**MADDE 18-** 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 3- Erler askerlik hizmetine girdikleri tarihten, erbaşlar ise terfi tarihlerini takip eden aybaşından itibaren harçlığa müstahak olurlar."

BAŞKAN – 18'inci madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu madde...

**MADDE 19-** 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 926 sayılı Kanununun 145 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; esir veya harp gahi olanlar yahut enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine kanuni kesintiler dışında kalan maaşlarının tamamı ödenir. Bunların aileleri doğum-ölüm yardımı, tahsil bursu, lojman ve sağlık tesislerinden yararlanmaya devam ederler. Yapılan maaş ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahiplerine aylık bağlanması halinde, bu aylığın bağlandığı tarihten itibaren kesilir. Ancak bu aylığın başlangıç tarihine kadar yapılan ödemeler ilgililerden tahsil edilmez. Türk Medenî Kanununun gaipler hakkındaki hükümleri saklıdır."

BAŞKAN - 19'uncu madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20'nci madde...

**MADDE 20-** 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 30- Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine 145 inci madde esaslarına göre aylık ödenir. Bunlardan sonradan dönenlerin durumları mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Bu kişilerin terfi ve diğer özlük işlemleri adli birimlerce verilecek karara göre düzenlenir."

BAŞKAN - 20'nci madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Burada yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge var, onu okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

Dilek Yüksel

Seyit Sertçelik

İstanbul

Tokat

Ankara

Ömer Faruk Öz

Malatya

MADDE 21-926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

"EK GEÇİCİ MADDE 92- 2 Eylül 1993 tarihinde önce astsubaylıktan subaylığa geçen ve bu Kanunun ek geçici 80 inci maddesi uyarınca binbaşılığa yükselenlerin ve halen görevde olanların yaş hadleri, bu Kanunun 32 nci maddesinde yer alan rütbelerinde en çok kalabilecekleri süreye bakılmaksızın, binbaşılıktaki 55, yarbaylıktaki 56'dır."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz muhterem Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe...

**Gerekçe:**

Önerge ile, 2 Eylül 1993 tarihinden önce astsubaylıktan subaylığa geçenlerin yaş hadlerinin yeniden belirlenmesi suretiyle, 49-50 yaşlarında binbaşı olanların binbaşı rütbesinin yaş haddi olan 52 yaşında emekli edilmelerinden kaynaklanacak mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, gerekçesini okuttuğum yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci madde...

MADDE 21- 17/7/1972 tarihli ve 1612 sayılı Yüksek Askeri Şuranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yüksek Askeri Şura kararları Cumhurbaşkanının onayı ile tekemmül eder."

BAŞKAN - Evet, 21'inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 22...

MADDE 22- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 32 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 32/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 32/A- Terörle mücadele kapsamında yürütülen operasyonlar nedeniyle, meskun mahal dışında, can ve mal güvenliğinin korunması bakımından girilmesinde sakınca bulunan yerlerde operasyonun devam ettiği süreyle sınırlı olmak üzere; Genelkurmay Başkanlığı veya İçişleri Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile askeri veya özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde vali kararı ile onbeş güne kadar özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir.

Bu suretle ilan edilen güvenlik bölgelerinin sınırları ile yasağın kapsamı, başlangıcı ve bitimi ilgili makamlar tarafından uygun araçlarla duyurulur. Bu bölgelere ilgili makamların izni olmadıkça girilemez."

BAŞKAN - 22'nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasını öngören bir önergemiz var, okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısına çerçeve 22'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal	Dilek Yüksel	Seyit Sertçelik
İstanbul	Tokat	Ankara
Ömer Faruk Öz		
Malatya		

"MADDE 23 - 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

ı) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olup Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında bulunan görev ekibi personeline kıstas aylığın %50'si."

BAŞKAN – Evet, katılıyor musunuz Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz muhterem Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Görev ekibinde yer alan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında bulunan personelin de aylık uçuş tazminatından yararlandırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Madde 23...

**MADDE 23-** 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığınca" ibaresi "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce", ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "Ulaştırma Bakanlığı" ibareleri "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" ve beşinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığının" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün" şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasından soma gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, ilgili kuruluşların da görüşlerini alarak havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait havaalanlarından sivil hava ulaşımına açık havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamalarına ait planların yapılması, yayımlanması, takip esasları ve sorumlu kuruluşlar Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir.

Sivil hava ulaşımına açık olmayan yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarında ise Milli Savunma Bakanlığı, ilgili kuruluşların da görüşünü alarak bu havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Yeni yapılacak askeri havaalanları hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşü alınır."

BAŞKAN - 23'üncü madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 24...

**MADDE 24-** 24/10/1983 tarihli ve 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madalya ve nişanlar hak edenin ölmesi halinde, bu madalya ve nişanlar kendileri tarafından mirasçılarında birine bırakılmamış ise, en büyüklerinden başlamak üzere erkek çocuklarına, yoksa kız çocuklarına, çocukları yoksa babasına o da yoksa annesine, baba ve annenin boşanmış olduğu durumlarda çocuğun velayeti kimde ise ona, anne ve babanın olmadığı durumda eşine, eşinin de yokluğu halinde Medeni Kanun hükümlerine göre kanuni mirasçılarında intikal eder."

BAŞKAN – 24'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 25...



**MADDE 25-** 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 12nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı tabip tümgeneral/tümamiral veya tuğgeneral/tuğamiral olup, Askeri Tıp Fakültesi ile eğitim hastanelerinde ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünde bilfiil görev yapan askeri tabip profesörler arasından, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki usul ve esaslara göre atanır.

Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı, aynı zamanda Askeri Tıp Fakültesi dekanı olup, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına bilimsel faaliyetlerde yardım eder ve bu faaliyetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesinden Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına karşı sorumludur. Dekan, Fakültenin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin planlanmasını, programlanmasını ve uygulanmasını sağlar. Dekana çalışmalarında yardımcı olmak üzere; Dekanın önerisi alınarak, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanının teklif edeceği dört öğretim üyesi arasından en çok iki dekan yardımcısı Genelkurmay Başkanlığınca atanır. Atamaya bağlı olarak dekan veya dekan yardımcılarından birisi, baştabiplik görevini de yürütür."

BAŞKAN – 25'inci madde üzerinde...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – 24'te ufak bir şey var düzelterebiliriz, "erkek" kelimesi var ya "Madalya ve nişanlar hak edenin ölmesi hâlinde, bu madalya ve nişanlar kendileri tarafından mirasçılarından birine bırakılmamış ise, en büyüklerinden başlamak üzere erkek çocuklarına..."

BAŞKAN – Evet.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Kaldırsak onu "çocuklarına" diye devam etse hepimiz için iyi olur. Sonra, doğru bir yaklaşım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Aslında doğru da işte gerekçesini bilmiyorum. Hemen bayanlardan...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Bazı uyarıları da dikkate alalım. Çünkü...

HALİL ÖZCAN (Şanlıurfa) – Onlar da çok çaba...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Hayır, hayır. Bakın şimdi, yasa şöyle diyor... Yani bunu büyük ölçüde Fatma Şahin Hanımefendi'de eleştirecektir. Yani erkek egemenliğini öne koyan bir şey hâlâ, yani ilk önce erkek çocuklarına veriyorsunuz şeyi, gerek yok buna.

BAŞKAN – Ya bir Osmanlı geleneğidir o yani.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ya Sayın Başkan, gelenekleri değiştirelim diye uğraşıyoruz.

BAŞKAN – İyi gelenekleri de değiştirmeyiz ya.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Şimdi şöyle, aynen şöyle devam ediyor, arkası da kötü. Burada "yoksa kız çocuklarına" ibaresinin kalkması gerekiyor, "erkek" kelimesinin de kalkması gerekiyor. Şimdi, ilk önce erkeğe, yoksa, kıza. Yani bu da hepimiz açısından gerçekten, doğru bir yaklaşım olmaz, kaldıralım bunu değil mi yani? Hep beraber bu "erkek" kelimesinde bari uzlaşmalıyım dumana...

BAŞKAN – Gerekçesi ne, gerekçesinde...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bizim burada bir değişikliği yok eden, mevcut kanundaki ibare, tabii Komisyon "değiştirelim" derse benim bir itirazım olmaz ama yani bu mevcut kanun.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Mevcut kanundakileri değiştiriyoruz Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla da genelde bütün geleneklerde en büyük erkek oğluna veriliyor. İstiklal Savaşı mesela, babanızdan, dedenizden bir şey kalmışsa –dediği gibi- en büyük erkek oğluna, erkek oğlunuz yoksa...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Hocam, en büyükten başlarsak... Biz diyoruz ki: "En büyük çocuğuna." Yani erkek-kız, "yoksa kız çocuğuna..." Yani şu algıyı kaldıralım orta yerden.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Uygundur.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Biz hâlâ erkeklere ön veren bir topluluk olmaktan, bir iktidar olmaktan çıkın diye söylüyorum, size yarayacak bana değil yani.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, izin verirseniz bir şey de ben söyleyeyim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, Komisyon neyi uygun görürse bizim kabulümüzdür.

BAŞKAN – Bir dakika bir de Sayın Toptaş'ı dinleyelim.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanım, eski kanunda öyle yazıyor, yeni kanunda değiştiriyoruz biz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Komisyon hangisini uygun görürse efendim biz buna katılırız.  
AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Yani eski kanunda yazıyor diye, yeni de düzenlemek yani kadın-erkek eşitliğini uygun buluyoruz.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz bir daha baştan alalım.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – “Erkek” kelimesi kalsın, yoksa “kız çocuklarına” ibaresi de kalkarsa aynen şöyle oluyor.

BAŞKAN – “Büyük çocuğundan başlamak üzere...”

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – “Başlamak üzere çocuklarına, çocukları yoksa babasına, o da yoksa annesine” diye devam etsin.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz arkadaşlar?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Uygundur efendim.

BAŞKAN – Bu şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece Komisyonumuz eşitlik mi sağladı, yoksa ayrıca şey mi verdi, onu da bilmiyoruz?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – O kadınların tarihteki yerleri çok daha değerliydi ama Nene Hatunlara madalya vermeyeceğiz de... Kara Fatma diyoruz, Nene Hatun diyoruz da, onlar kahraman oluyor da, niye kendi kardeşiimiz bir madalyaya layık olmasın yani.

BAŞKAN - Tamam, önerenin değiştirilmiş şekliyle kabulünü oylarınıza sunuyorum... Bunu önergeye yazın, bütün gruplar imzalayalım.

25'inci madde üzerinde konuşmak isteyen var mı? Yok.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 26...

**MADDE 26-** 2955 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "harp akademisi mezunu bir korgeneral veya koramiral olup," ibaresi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan ", sağlık astsubay meslek yüksek okulu komutanı" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

26'ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bundan sonra 2 tane yeni madde ihdasıyla ilgili önerge var, onları okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 26'ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre, teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

Dilek Yüksel

Seyit Sertçelik

İstanbul

Tokat

Ankara

Ömer Faruk Öz

Malatya

**MADDE 27-** 2955 sayılı Kanunun Ek 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "en kıdemli" ibaresi "rütbe ve kıdem bakımından üst olan" şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin dördüncü fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, her terfi döneminde Ana Bilim Dalı Başkanlığında görevli asker profesörlerin rütbe ve kıdem durumları Genelkurmay Başkanlığı tarafından incelenir. Ana Bilim Dalı Başkanlığı kadrolarında yer alan veya daha önce Ana Bilim Dalından başka görevlere atanmış profesörlerden terfi ederek rütbe ve kıdem bakımından Ana Bilim Dalı Başkanının üstü olan asker profesör olması ve başka bir göreve atanmaması durumunda, Ana Bilim Dalı Başkanının görevi herhangi bir idari işleme gerek kalmaksızın 30 Ağustos itibarıyla sona erer. Bu kapsamda, Ana Bilim Dalı Başkanlığı görevi sona eren personel, Yüksek Bilim Konseyi kadrolarına veya Ana Bilim Dalı Başkanlığına atanan personelden boşalan kadroya atanır."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe?

Gerekçe:

Önerge ile, terfi ederek rütbe ve kıdemce Ana Bilim Dalı Başkanının üstü durumuna gelmiş personelin, Ana Bilim Dalı Başkanı kadrosuna atanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi bir madde ihdasıyla ilgili bir önerge daha var.

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 26'ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

Dilek Yüksel

Ömer Faruk Öz

İstanbul

Tokat

Malatya

MADDE 27- 2955 sayılı Kanunun Ek 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "en kıdemli" ibaresi "rütbe ve kıdem bakımından üst olan" şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, her terfi döneminde Bilim Dalı Başkanlığında görevli asker profesörlerin rütbe ve kıdem durumları Genelkurmay Başkanlığı tarafından incelenir. Bilim Dalı Başkanlığı kadrolarında yer alan veya daha önce Bilim Dalından başka görevlere atanmış profesörlerden terfi ederek rütbe ve kıdem bakımından Bilim Dalı Başkanının üstü olan asker profesör olması ve başka bir göreve atanmaması durumunda, Bilim Dalı Başkanının görevi herhangi bir idari işleme gerek kalmaksızın 30 Ağustos itibarıyla sona erer. Bu kapsamda, Bilim Dalı Başkanlığı görevi sona eren personel, Yüksek Bilim Konseyi kadrolarına veya Bilim Dalı Başkanlığına atanan personelden boşalan kadroya atanır."

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Önerge ile, terfi ederek rütbe ve kıdemce Bilim Dalı Başkanı veya Kısm Şefinin üstü durumuna gelmiş personelin, Bilim Dalı Başkanı veya Kısm Şefi kadrosuna atanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, gerekçesini okuttuğum maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 27...

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 4- Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından hazırlanan ve Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan veya uygun bulunan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre, her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri, anılan komutanlıklar tarafından yayımlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikle belirtilen niteliklere sahip;

a) Muvazzafılık hizmetini yapmakta olan çavuş, onbaşı ve erler ile bunlardan terhislerinin üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş olanlar, müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmi beş yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,

b) Sözleşmeli erbaş ve erlerden en az üç yıl görev yapmış, müteakip sözleşme süreleri içerisinde ve müracaat yapılan yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmi dokuz yaşını bitirmemiş olmak şartıyla, istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar."

BAŞKAN – Madde 27 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 28...

MADDE 28- 3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbeti açıklığa kavuşturulana kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine,

durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere talebe bakılmaksızın uzatılabilir."

BAŞKAN - Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 29...

**MADDE 29-** 3269 sayılı Kanunun 16ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır."

BAŞKAN - Madde 29 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 30...

**MADDE 30-** 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 17nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Kanunun bu husustaki hükümleri uygulanır."

BAŞKAN - Madde 30'la ilgili herhangi bir söz talebi var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 31...

**MADDE 31-** 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun 6ncı maddesinin ikinci fıkrasına "Sözleşme süreleri;" ibaresinden sonra gelmek üzere "terörle mücadele sırasında veya bu görevlerden dolayı alıkonulma ya da kaybolma hali ve" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN - Madde 31 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 32...

**MADDE 32-** 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"n) Erbaş ve erler ile askeri malzemelerin hava yoluyla taşınması için Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından yapılacak hizmet alımları ile uluslararası yük taşıma hizmetlerinden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları"

BAŞKAN - Madde 32 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 33...

**MADDE 33-** 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2nci maddesinin sekizinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Millî Savunma Bakanlığınca işletilen askeri iş yerleri hariç olmak üzere, işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez."

BAŞKAN - Madde 33 üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu arada 2 tane önergemiz var madde ihdasıyla ilgili, onu okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 33' üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal  
İstanbul

Dilek Yüksel  
Tokat

Seyit Sertçelik  
Ankara

Ömer Faruk Öz  
Malatya

Madde 34: 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 15'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Kit'a hâlinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birliklere mensup subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile sivil memur ve hizmetlilere yolda geçen süreler için yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak intikal ettikleri yerde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayanlara ilk doksan gün için tam, takip eden doksan gün için 1/2 oranında gündelik, yeme ve konaklama ihtiyaçlarından herhangi birisi karşılanmayanlara ise ilk doksan gün 1/2 oranında, takip eden doksan gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. 180 günü aşan görevlendirmeler için gündelik verilmez. Memuriyet mahalli dışında yurt içi limanlarda gemide geçirilen günler için yukarıdaki hükümlerden yararlanmayanlara sadece 90 gün için 1/4 oranında gündelik ödenir. Bu madde kapsamında gündelik ödenenlere 33'üncü madde uyarınca ayrıca konaklama gideri ödenmez. Diğer taraftan bu hareket, kıtanın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara ayrıca aile ve yer değiştirme masrafı verilir."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılıyoruz Sayın Başkanım. Bildiğim kadarıyla bana ifade edildiği de Gölcük'ü ziyaret eden Komisyon üyelerimize de bu yönde bir ihtiyaç belirtilmişti, o ihtiyacı karşılamaya yöneliktir diye düşünüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Orada, denizaltıda bunu talep etmişlerdi. Çünkü harcırah alamıyorlarmış. O günü aldığımız notun devamıdır bu, ziyaretin de bir gerekçesi olmuş oldu.

Gerekçe?

Gerekçe:

Önerge ile, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erlerin madde metnine eklenmesi, askerî birliklerle beraber kıta hâlinde intikal eden ancak, memuriyet mahalli dışında buldukları süre içerisinde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayan personelin mağduriyetlerinin giderilmesi, askeri gemilerde görevli personele memuriyet mahallerinden ayrı kaldıkları süreler için 180 güne kadar gündelik verilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öbür önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/795 esas numaralı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına çerçeve 33'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve müteakip maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

Dilek Yüksel

Seyit Sertçelik

İstanbul

Tokat

Ankara

MADDE 34: 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 17'nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birinci fıkradaki hâller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askerî birliklerin (Deniz Kuvvetlerine ait gemilerle gidişte, denizde seyir hâlinde bulunan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askerî öğrenci, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaşlar, sözleşmeli erbaşlar ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askerî öğrencilere teğmen rütbesine) göre yurtdışı gündeliği, yukarıda yazılı hâller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup hâlinde veya münferiden gönderilecek erbaş ve erlere de teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/3'ü, yurt dışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/5'i tutarında gündelik ödenir."

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum ve Hükümetin katıldığı bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 34...

MADDE 34- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 34'üncü madde üzerinde herhangi bir söz talebi var mı? Olmadığına göre oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 35...

**MADDE 35-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 35'inci madde üzerinde söz almak isteyen? Olmadığına göre 35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece maddelerin tamamının görüşme işlemi tamamlanmıştır. Ben tasarının tümünü oylarınıza sunacağım. Bu arada tabii, bir de Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi de istiyorum ki o maddelerin düzeltilmesi, numaralandırılması... Redaksiyon yetkisi ve tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, tasarı kabul edilmiştir.

Yarın saat 12.00'ye kadar da muhalefet şerhini yazmak isteyen varsa, muhalefet şerhini getirsinler.

Sayın Bakanım, var mı söyleyecekleriniz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim yok. Ben tüm Komisyon üyelerimize, gerçekten, istisnasız hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum, sağ olun var olun.

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Bakanım, üç konumuz kaldı artık sizin uhdenizde: Resen emekliler, harbiyeden atılanlar, bir de astsubayların, uzman er ve erbaşların göstergeleri. Bunları da halledersek iyi olacak, önergelerle umarım Mecliste hallederiz. Tamam değil mi Sayın Bakanım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Üzerinde çalışacağız.

BAŞKAN – Oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati. 18.32